

Déliab

14
FILLÉR

25. SZÁM

Nyári napsütésben...
(Adorján Éva — Inkey (elv.))

RÁDIOMŰSOR
JÚNIUS 22-28-IG

T,

Trigyes),
ily Ge-
(Kovács
Hankiss
erzsényi
Katona
avával),
ytözsdé-
sboltja-
eli meg,
küldésre
je.

, meg
talmas
otéből

2 kül-
ogy a
zerre.

A

A DÉLIBÁB előfizetési ára:

negyedévre..... P 1.80 | félévre..... P 3.60 | egy óra..... P —.60
bizt. intézetnek fizetendő P —.80 P 2.60 | bizt. intézetnek fizetendő P 1.60 P 5.20 | bizt. intézetnek fizetendő P —.30 P —.90

Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50

JAJ DE HIDEG
EZ A VÍZ!
(Tókafi András félt.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefonszámaink:
Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244.

.60
30 P—,90

XV. évfolyam

Budapest, 1941 június 21

25. szám

14 Déliab

Színházi hetilap

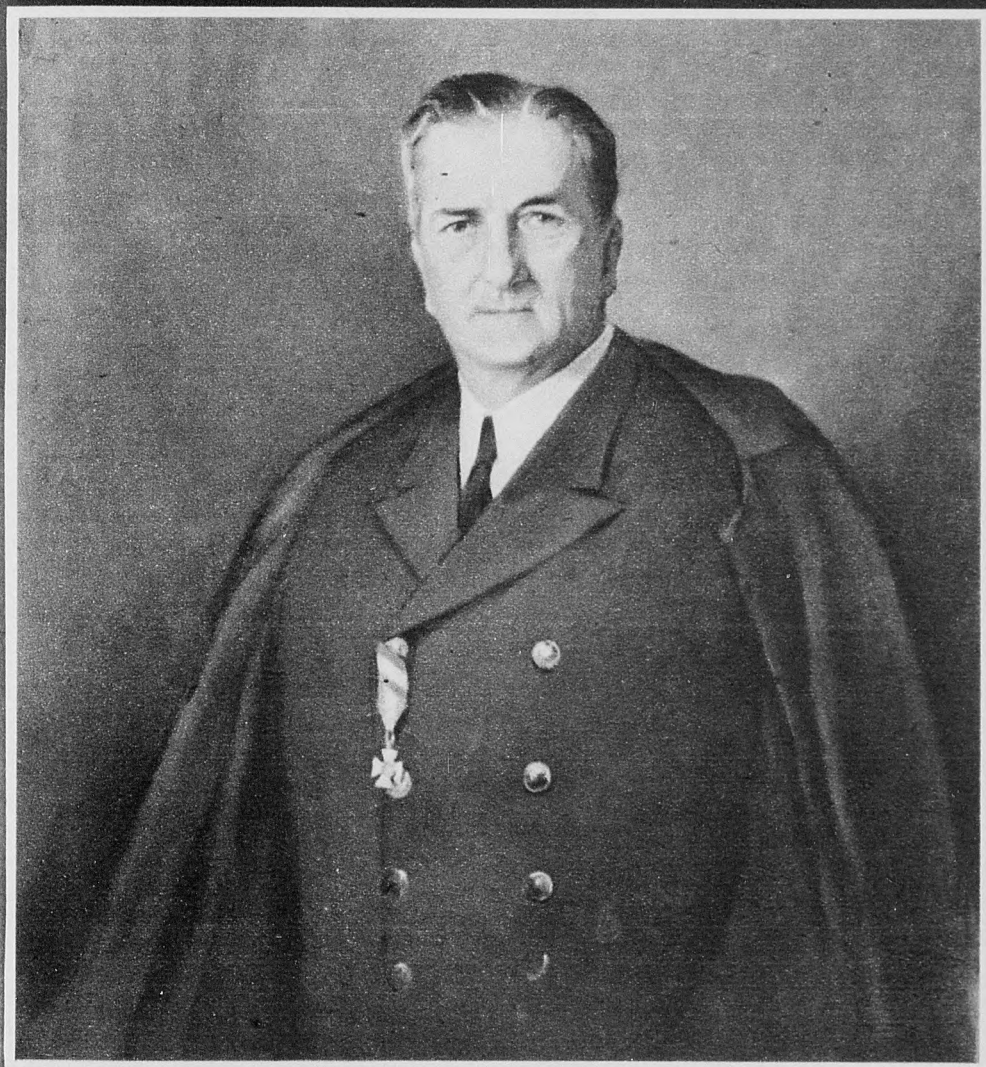
Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Szerkesztő:

DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

Vitéz nagybányai Horthy Miklós
Magyarország kormányzója 73 éves

Marosi Timár János festménye Kormányzó Urunk születésnapjára

aink:
bénztári

A Bánk bán, az Ellák és az Aranyszőrű bárány a kolozsvári Nemzeti Színház nyitódarabjai

Táray Ferenc igazgató programjáról beszél

A Nemzeti Színház második emeleti házi-színpadának irodává átalakított szobájában lázas munka folyik. Színészek és műszakiak álldogálnak a folyosón és bent a szobában, ahol Táray Ferenc, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója ül egy zsúfolásig megrakott íróasztal mögött és irományok, szerződési minták és kérdések pergőtűzében intézkedik. Cseng a telefon, sercegnak a tollak, két titkárféle fiatalember ugrik a készülékhez és tesz jelentést az igazgatónak különféle ügyekről.

A riporter, aki interjú tárgyában kereste fel Táray Ferencet, úgy érzi magát ebben a lázas sürgés-forgásban, mint valami elátkozott várkastélyban. Furesa ellágyulás vesz erőt rajta és úgy érzi, hogy egy új magyar kultúrprogram születésének a tanuja, ezekben az ünnepi percekben.

Táray igazgató halk, nyugodt szavakkal beszél a terveiről, határozottan és melegen, mint aki mindennel tisztában van már.

— Az az elhatározásom — kezdi el a beszédet, — hogy elsősorban magyar írókat szólal-

tatok meg. Móricz Zsigmond, Németh László, Zilahy Lajos, Nyirő József, Tamási Áron, Harsányi Zsolt, Bercelli Károly, Babay József lesznek a törzsíróim. Ugy gondolom, hogy elég sok eredeti bemutatót fogok tartani.

— Mik lesznek az első bemutatódarabok?

— Az első opera a Bánk bán lesz, az első dráma az Ellák és az első operett az Aranyszőrű bárány.

— Mikor kezdi meg az évadot?

— Szeptember közepén nyílik meg a színház díszelőadás keretében, amelynek joglatát a kolozsvári Művészi Hetek nyújtják.

— Milyen arányú lesz a szellemi irányítás?

— Két operarendezőm lesz, három drámai és három segédrendező. Beállítok ezenkívül dramaturglektort is.

— S a társulat?

— Huszonöt operaénekest és körülbelül ötven-hatvan prózai- és operettszínészt szerződtek. Vannak ezenkívül természetesen állandó vendégénekeseim és vendégszínészeim is. A most végzett színiiskolások közül kettőt szerződtem: Szakács Miklóst és Turgyonyi Pált. Mind a ketten az Akadémiát végezték.

— Igaz-e, hogy szerződtette Gyurkovics Mária, Dayka Margitot és Turay Idát?

— Gyurkovicsot már szerződtem, Daykával és Turayval most folynak a tárgyalások. Remélem, megegyezésre jutunk.

— Mikor indul a társulat?

— A magam részéről már június 21-én leutazom, a társulat többi része pedig július elsején köteles jelentkezni Kolozsvárról. A bemutatóig öt operát, öt drámát és öt operettel akarok hibátlanul előkészíteni. Egyébként nagy-nagy szeretettel és még több ambícióval indulok az új Nemzeti Színház munkája elé.

Turly Turgyonyi András

Milyen az új orosz muzsika?

Erre a sokakat érdeklő és izgató kérdésre óhajtott feleletet adni a Zeneakadémia kamaratermében szerdán megtartott orosz hangverseny.

A hangversenyt Bartók János, Bartók Béla unokaöccse rendezte, aki rövid előadásában vezette be a műsört. Az első részben gramofónlemezek szólaltak meg, a második részben pedig az Albert kamaragyűlés Székely Mária zongoraművésznő társaságában Sosztakovics zongoraötösét mulatta be. Mindkét rész igen figyelemreméltó és mély künültségokkal rejtő volt. A hanglemezeket Rác Kálmán képviselő hozta magával Moszkvából. Hallottunk itt népdalokat és erősen népi hatás alatt keletkezett, mindvégig népies tónusú műdalokat. Különösen érdekesek voltak az Irakhoz közeli területeken fekvő tadzseksizáni dallamok népi kórus és népi hangszeres kíséretében Orosz, de azonkívül a mai Oroszország területén élő más népek muzsikája zendült fel a gramofónfüny nyomán. Érdekes népi hangszeres kíséret hallottunk, de különösen meglepetésként halott a Pirozski orosz cigányzene, a Romen állami cigányegyüttes előadásában. Élénk és meggyőző bizonyítéka ez annak, hogy a cigányság mindenütt teljesen alkalmazkodik a helyi igényekhez és szellemhez. Ha néhány orosz összekerül, már kórusban énekel, a cigány is alkalmazkodik tehát ehhez és amíg nálunk a cigány még vélellenül sem énekel, sőt a dallamok pontos énekrítmusát is sokszor átváltoztatja, sőt eltorzítja, addig a kórus-énekés földjén maga is az együttes énekhez folytatódik.

A folklor jellegű első rész után, került sor az est kiemelkedő eseményére. Sosztakovics Zongoraötösének bemutatására. Dimitrij Sosztakovics a mai orosz komponisták legkiemelkedőbb egyénisége, a hivatalos orosz zenekultúra büszkesége és szemejénye, akinek nevét jól ismerik már az egész világon. Műveiből egy leheggadt stílusú, biztostudású muzsikust ismertünk meg, akiben nem volt semmi a forradalmár merészségéből és újítványgyárból, sőt kellemes szolidaritással illeszkedett bele a mai zene egyik divatos irányzatába, az újklasszikus stílusba.

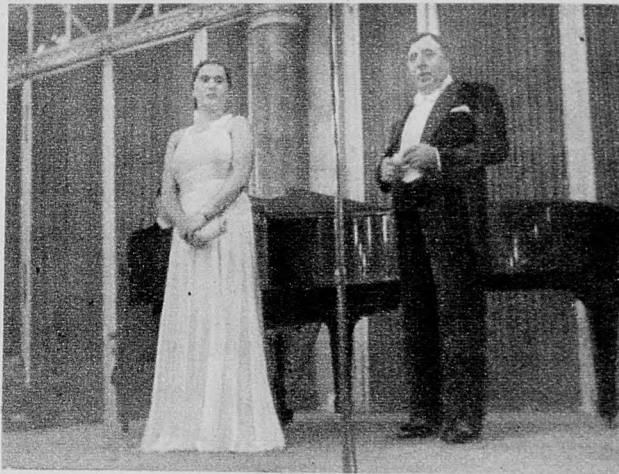
Ez a zongoraötös azonban egészen más hangot ütött meg. Sosztakovics nyilvánvalóan azt az orosz népi réteget óhajtotta kiszolgálni kamarazenével, amely tulajdonképpen most ismerkedik meg a multszázadbéli népszerű operákkal, ezért ezen a szellemi színvonalon írta meg kamaraművét. Teljesen romantikus nyelvvel hozzászérhető, sokszor a banalitásig menő stílussal igyekszik megkedveltetni a kamaramuzsi-

kát az új orosz hallgatóréteggel. Ezért meglepetve figyeltünk fel egyes részletekre, amelyek élénken emlékeztettek a Carmen, a Babalünder és a Faust népszerűbb részeire. Ez a muzsika igénytelen szalonhangjával nem hinnök, hogy be óhajtana illeszkedni a nyugateurópai zenekultúrába, amelynek új kamaramuzsikája sokkal lényegesebb és mélyrehatóbb problémákat boncol sokkal differenciáltabb eszközökkel. De a cél szentesíti az eszközt s ezt a művet ilyen értelemben kell feljognunk. Az Albert-vonósnygyes és Székely Mária biztos felkészültséggel szólaltatták meg Sosztakovics érdekes és jellemző művét. (t. d.)

Pertile a Vigadóban

Színaranyból készült remekművi régi edény — ilyen a nagy Pertile óregkori művészete. Felületét belepte az idő zománca, mintáinak finom varázsa néhol elkopolt: de törellenül őrzi vonalainak nemességét és anyagának belső értéke feledhetetlen mindenki számára, még azok számára is, akik csak most hallották Pertilét először. A mester hangja birtokba vette a Vigadó nagytermét — művészetének lendülete pedig szinte elsodorta a falakat. Dallammintázása ma is esodálatos, lélegzése a mesteri tudás csúcsa s ezért a gyanutlan hallgató úgy érezheti, mintha Pertile előadása maga volna a meglestésűll egyszerűség és közvetlenség. Pianói talán már nincsenek is ennek a hangnak s az előadás kulisszaizú játékossága talán már csak számító eszköz: nehézségek ellakarására — de mi sem jellemzőbb Pertile művészi varázsára, mint az, hogy ő a stílusán változtat ott, ahol kisebb legény foltozni igyekezne. Pertile mellő partnernője volt Martoni Éva, aki szintén nagyon sok tapsot kapott. A hangverseny közönsége zúgó lelkesedéssel köszönte meg a nagyszerű estét, amelyet Pertile művészete valóban élménnyé avatott.

B. L.

Martoni Éva és Aureliano Pertile (Wellesz felv.)

Két villáminterjú

Bubik Árpád a szabadtéri játékokról

Csunya esős délután köszöntött a margitszigeti Szabadtéri Színpad lombos játszótérére, amelynek közeli szomszédságában a viztorony egyik kis szobájában úgy székel Bubik Árpád igazgató, mint valami középkori fellegrár-tulajdonos egy ősi gall államban. A főpróba előtti izgalmak közepette látogattuk meg a kitűnő direktort és vihárszerű gyorsasággal néhány villámkérdést tettünk fel a rendezés alatt álló szabadtéri játékokra vonatkozólag.

— Milyen szempontok szerint rendezí az idei játékokat?

— Művészi programomban mindenekelőtt súlyt helyeztem arra, hogy az eddig megteremtett tradíciók nyomában haladjak. Éppen ezért elsősorban az *Operának* és a *Nemzeti Színháznak* alkalmat adtam arra, hogy folytathassa a már nagy sikerrel bevezetett vendégjátékait. *Két* opera és *három* nemzetiszínházi előadás bemutatására adtam alkalmat és csak azután kezdem el tulajdonképpen programomat.

— Ez miből fog állani?

— Július *negyedikén* bemutatom a *Három a kislány* című operettet, amelyet Harsányi Zolt fordítása nyomán dolgoztam át. Így beállítottam a harmadik felvonásba egy nagy *schönbrunni ünnepélyt* és kibővítettem *Grizet* szerepét.

— Ezután az operett után egy regényes, valóságos kalandos zenés színjátékot mutatok be és néhány estére tárgyalásaim vannak a *Filharmóniai Társasággal* is.

Ebben a pillanatban izgatott fiatalember rohan be az irodába és líhegve jelenti a direktornak, hogy komoly meteorológusok jóslata szerint *negyven napos esőre van kilátás*. Az igazgató elhárítólag legyint es egy másodpercre szinte gúnyos optimizmussal csillan meg a szeme, mint aki erre vonatkozólag már mindent megbeszél az égiekkel. Az izgatott fiatalembernek azonban ügylátszik mégis igazza volt, mert a negyven napos eső kitarlóan zuhog. (t. t. n.)

Fülöp Zoltán, Bubik Árpád és Nadasdy Kálmán
(Kovács felv.)

HIDVÉGHY VALI AZ OLASZ SZERZŐDÉSÉRŐL

A körüti apró és diszkrétén egyszerű cukrászdába úgy libben be, mint maga az elmaradt tavasz. Szőkén, frissen, fiatalon, enyhe kölniillat és ifjú mezei virágok illatával körülvéve. Az olaszországi filmszerződések legfiatalabb hőse ő: Hidvéghy Vali, a Vígszínház hirtelen bejutott művésznője.

A beszélgetés pergő ütemben folyik, akár egy társasjáték.

— Hogyan történt a szerződéselése?

— Angiolotti olasz filmigazgató a *Lángok* című magyar filmben fedezett fel. Azonnal összekölttetést keresett velem és büszkén jelentetem ki: *másodiknak* írtam alá a szerződést az összes magyar művészek körül.

— Mi lesz a szerepköre?

— Angiolotti szerint fiatal leányszerepekkel fogok játszani, de azt mondta, hogy *később az úgynevezett „végleges asszony”* megtestesítője leszek. Erre különösen büszke vagyok. Egyébként a napokban várom értesítését, hogy mikor kell leutaznom Olaszországba. A szerződéseim szerint szeptember 30-ig köteles a filmet leforgatni, ha ezt nem teszi meg, a gázi teljes összegét ki kell fizetnie.

— Magyar filmek?

— Bolgár Géza *Szabotázs*, továbbá az *Életre lépve* és az *Emma néni* című készülő új magyar filmek főszerepét játszom. Az utóbbiban Turay Idával játszom együtt.

— Színházi terve?

— *Elhatároztam: néha vidékre is megyek* vendégszerepelni. Folytak is ilyen irányú tárgyalásaim vidéki igazgatókkal. Mindig vágytam volt, hogy megismerjem azt a vidéki közönséget, amelyben ma is legtitészebben él a színpad szeretele.

Komolyan, szinte öregesen beszél. Látszik rajta, hogy mélyen átérzi mindazt, amit mond. Magunkban megdicsérfjük őt és elismeréssel pillantunk rá a márványasztal túloldaláról.

A szerzők és a főszereplők
(Fotofilm, Kolozsvár.)

Juniális Házsongárdon
(Ujhely József felv.)

Kolozsvári híradó

Óriási méretű társadalmi megmozdulást váltott ki Kolozsvárott Széfeddin Sefket bey és Soproni-Ehrlinger József Kolozsvári dárídójának a bemutatója. A megható és napsugarasan kedves zenésjáték premierje szinte házi ünnepsége volt a kolozsváriaknak. Az előadásra a legelső páholyt a főpolgármester foglalta le, de megjelent kivülről mindenki, aki a város társadalmi életében szerepet játszik. Valóságos „théâtre paré” volt a „Kolozsvári dárídó” bemutatója. A szereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Réthely Ödön, Homm Pál, Ditrói, Csóka és Fülöp Sándor kitűnőek.

A közönség minden felvonás végén percekig ünnepelte a szerzőt, a kolozsvári származású kitűnő újságíró, aki olyan épkézláb, hangulatos, szellemes darabbal lépett a közönség elé, hogy az valósággal forradalmat jelent a mai operettek „irodalmában”. Három évtized kolozsvári hangulatát szórja szét a közönség körében és hogy igaz hangulatot teremtett, annak bizonyossága maga a kolozsvári főpolgármester úr. A mellettünk levő páholyban a szemünk láttára könnyezte el magát, mikor Réthely Ödön a „Kolozsvári sétatéri fák”-ról énekelt. Ne szégyelje magát főpolgármester úr, hogy így „kiadtuk”, mert nem restelni való az, ha valaki nemesak főpolgármester, hanem ember is.

A bemutató jelentőségét mutatja, hogy erre az alkalomra Budapestről is több színházi újságíró utazott Kolozsvárra.

Krémer Mancsi és Homm Pál,
a két főszereplő
(Fotofilm, Kolozsvár.)

AZ EMERICANA KERTI ÜNNEPÉLYÉN:

Csanak Viola

Kovács Kató

Pirkner Klári
(Jakab felv.)

Bimbó út

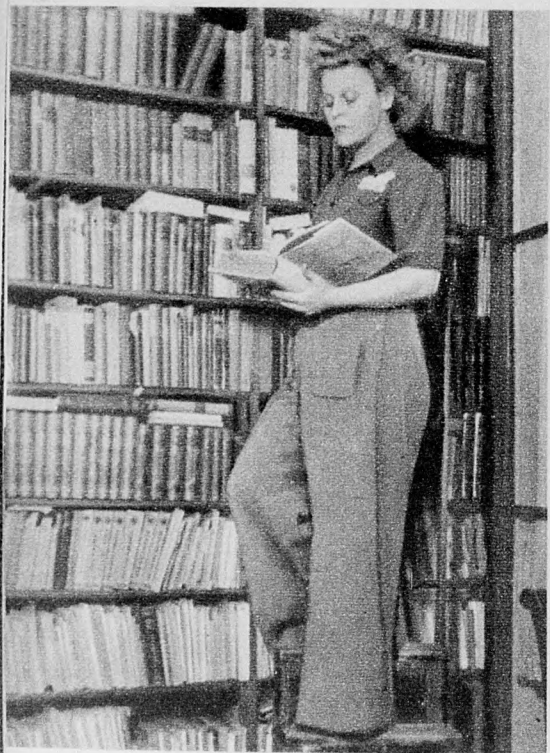
A nyári primadonna sok időt tölt a zongoránál...

A nyári operettszezon vértömlesztést kapott. Új primadonnát „Jeszkendezett be” a vérkeringésbe Erdélyi Mihály s szerzőletle Dayka Margitot. (Nagyszerű tipp, gratulálunk Miska!) A csupa temperamentum színésznő, a színházi berkek vadóca különös fogás és az Erdélyi Miska-féle nyári operettek közönségével szemben gálans ajándék, jóúri gesztus ez a szerződtetés.

*
Autobusra pattantunk tehát, hogy a bimbóúti tusz-kulánumban jelfedezzük s a közönségnek bemulassuk Dayka Margitot, az új sztárt, akit mindnyájan jól ismerünk s szeretünk, de nyári operettprimadonnai működésében a „Csavargó lány” óta nem láttunk.

*
Bimbó út 28. Gyönyörű villa, nagy vadregényes parkkal. Dayka Margit éppen az erkélyen ül és tanul. A „Beckereki menyecske” második felvonását magolja.

Üdvözljük a budapesti nyár új üdvöskéjél s mingyárt neki is rontunk az első kérdéssel. — Hogy érzi magát ebben a szerepben? — Kitűnően. Bevallom, régi vágyam volt, hogy

A helyzet magasatián

— Ugy-e ügyesen öntöztem, hogy ekkorán nőtt a bokor? ...

alkó út

tömlesztést
„Jecsen-
be Erdélyi
e Dayka
tipp, gra-
supa tem-
aszínházi
s jogás és
éle nyári
vel szem-
főúri gesz-

ntunk te-
búti tusz-
szük s a
uk Dayka
kít mind-
szeretünk,
onnai má-
ány” óta

villa, nagy
a Margit
Beeskereki
ragolja.
üdvöskél
kérdéssel.
en?
völl, hogy

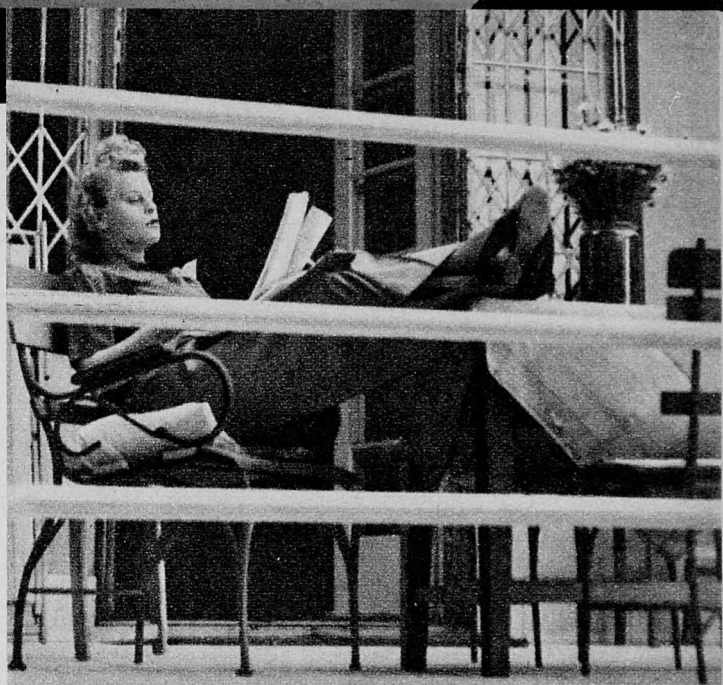
ekkorára

huszonnyolc

újra játszassak valami igazi, jó operettben. Be akarom bizonyítani, hogy számolni kell velem mint operettszínész-nővel. A hangom sem annyira „dizózi”, mint ahogy híresztelik irigyeim. Sőt! Különben hallgassa meg!...

S már rohan is a zongorához. Néhány bevezelő akkord után felszendül a szívet dobogató angol-keringő. Gyönyörű. Dayka hangja is. Ünnepelesen kijelentjük, hogy nagy élvezet Daykát énekelni hallani.

— Most teljesen átalakultam. Kellt is, mert az utóbbi időben kissé ellustultam. Napi programomban jelentős szerepet kapott a torna és a tánc, no meg az ének. Dél-előli próba a színházban. Délután szabónő, tanulás, bevásárlás... De nem baj, szívesen csinálom, mert remélem, hogy a közönség is meg lesz velem elégedve. Én mindenestre küzdök (a sikerért) és bízva bízom.

Szereptanulás „amerikai” lábtartással

Ezt a eseresznyét fogom egy táliból enni a sikerrel

Ilyen gyors iramban lettem nyári primadonna (Wellesz felv.)

A kulissza mögött

Érdekes arcú fiatal primaballerinát szerződtelet Táray Ferenc, a kolozsvári színház társulatához. Rimóczy Violának hívják, tizen-nyolc éves és arról nevezetes, hogy magyarsága ellenére a kolozsvári román operának is primaballerinája volt. Ennek csak egy lehet az oka: tehetséges.

Ebben a hónapban valamennyi budapesti színház becsukja a kapuját.

A Pódium társulata a Márkus Parkszínházban akart a nyár folyamán vendégszerepelni. A hatóságok azonban nem adtak engedélyt a nyári műsor bemutatására.

Az Erzsébetvárosi színházban éjszakai sajtó-bemutató lesz pénteken. A prömierre szombaton kerül sor a Jávor nemzetiszínházi elfoglaltsága miatt az újságírók csak péntek éjjel nézhetik meg az új nyári operettet.

Az erdélyi városokon vonult keresztül a német vándorszínház két hatalmas autóbúsa. A német színészeket mindenütt nagy örömmel üdvözölték.

A luisenburgi szabadléri színpad az idén ünnepi fennállásának 250 éves évfordulóját. A 800 méter magas hegyhátan elhelyezett színpad nagyszerű sziklakulisszái között már egy negyed évezreddel ezelőtt adtak elő misztériumjátékokat. A június 21-től augusztus 19-ig tartó ünnepi játékok jubileumi műsorán Hebbel Nibelungjai, Goethe Faustja, Raimundtól a „Paraszt mint milliomos” és Lope de Vegatól „Az okos bolond” szerepel. Azonkívül sor kerül a „Janosi és Juliska” mesejáték első előadására is.

Szalay Karola sikerrel doktorált a Pázmány Péter Tudományegyetemen. A doktorrá avatása szombaton délelőtt lesz.

Abonyi Géza, a Nemzeti Színház kitűnő művésze nagy kitüntetésben részesült. Kinevezték tanárnak a Színművészeti Akadémiára.

A Madách Színház fog nyári műsort adni a Márkus Parkszínházban. A premier június 20-a és július elseje között lesz.

A Főváros 147.000 pengőt boesátolt a Magyar Művelődés Háza rendelkezésére, hogy a színházat a legmodernebb technikai berendezésekkel felszerelhesse.

Győző László, a tehetséges, fiatal jellem-színész, az Akadémia végzős növendéke leszerződött Bánky Róbert igazgató stagionetársulatához.

A nagyváradi színház igazgatója a jövő szezonban is Putnik Bálint marad. Az engedélyt már megkapta. A jövő évi társulathoz két új tagot szerződtelet: Rédey Katalint és Telek Icát.

Fantasztikus tervek foglalkozik állítólag Németh Antal. Az „Ember tragédiája”-t „ismét új” rendezésben akarja bemutatni. Mégpedig a színészek fekele függönyhátér előtt táncolnák a szerepeket. Good save the director!...

Budapestre érkezett Ilse Werner, a kitűnő német filmszínész, akit már az első filmje után kedvencévé fogadott a magyar főváros közönsége. Ilse Werner szülei tudvalevőleg Budapesten laknak s most egy heti pihenésért tölti náluk a világhírőségig nevezetesített gyermekük.

Egy nappal később érkezett Budapestre Rökk Marika, aki filmtárgyalásait bonyolítja le nálunk s természetesen közben a szüleit is látogatja, akik erzsébetkirálynéi villájukban nagy örömmel látták viszont a család „Ronló Pál”-ját.

Korády Katalin olasz filmtárgyalásai még mindig nem fejeződtek be. Az összegben nem tudnak megállapodni, mert az olasz filmspek nem tudnak olyan összeget ígérni, ami Karádynak ne lenne — kevés.

Nagy zavarok vannak Timár József körül a Nemzetiben. Timár ugyanis felbontotta magyarszínházi szerződését, amelyet tudvalevően a jövő szezonra kötött a színházzal s újra jelentkezett Németh Antalnál, hogy mégis hajlandó a Nemzeti Színház tagja maradni. Németh erre azt felelte, hogy nem igen tud Timárnak helyet biztosítani, mert az ő szerepkörére már szerződte a kolozsvári Nagy Istvánt. A közönség az igazgatói válasz ellenére is szeretné Timárt a Nemzetiben látni jövőre.

Vitéz Tolnay Andor Ujpesten, június 17-én, kedden este nyitotta meg az Ujpesti Színházal a Gyergyói Bál című operettel. A megnyitó előadáson Kiss Ferenc, a Színművészeti Kamara elnöke tartotta a megnyitó beszédet.

Thurzó Gábor, a kitűnő fiatal író és újságíró háromfelvonásos darabot írt, amelynek előadásáról az egyik budapesti magán-színházzal tárgyal.

Juhász József is el akart menni a Nemzetitől s ő is a Magyar Színházhoz szerződött. Azonban a Magyar jövőévi szezonjával valami baj lehet, mert Juhász is felbontotta a szerződést és jelentkezett a Nemzetinél. Németh Antal az ő ügyében sem döntött még.

A kulissza mögött

Hangy Márta Kolozsvárra szerződött

a kulissza mögött

Görbe János is Kolozsvárra szerződött

Tyrilow Nóra és Ilyés Endre jegyesek (Inkey felv.)

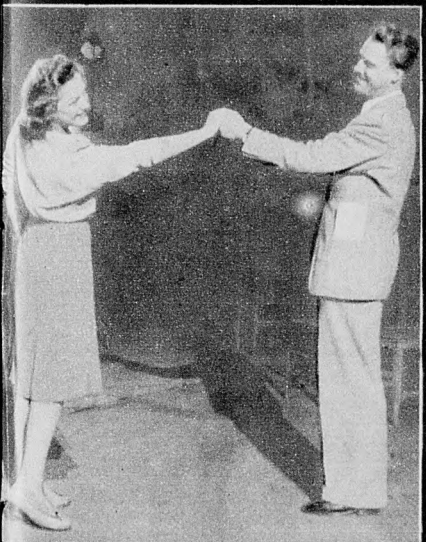
A „Becsereki menyecske” próbája az Erzsébetvárosi Színházban

Hasznos Klára és Tombor Tibor jegyesek

Doryta Bonewa a „Cigánybáró”-t énekelte Nagyváradon (Royal fotó, Nagyvárad)

Szörényi Éva és Unghváry László próbálja a Szentivánéji álmot (Wellesz felv.)

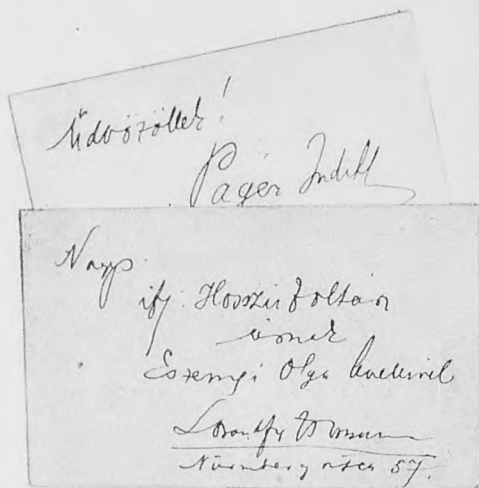
Werbőczy garden-party: Kovács Erzsébet, Fertő Lili, Csikváry Klára, Sólyom Manyi, Heszlényi Edit, Kricsfalussy Éva, Fodor Éva, Kereszthy Angéla, és Uray Éva (Inkey felv.)

Örömanya, örömapa és az örömgyerek
(Wellesz felv.)

ÖRÖMMEL JELENTJÜK

az érdekelteknek (tehát az egész színházjáró közönségnek), hogy megszületett ifjú Hosszú Zoltán trónörökös és egyetlen pillanat alatt meghódította a rokonok, barátok és ismerősök szívét. A kis Zoltán ezideig csak sírni tud és tágult nagy szemmel néz a világba, mintha azt mérlegelné, érdemes volt-e eljőnie eközé a sok csunya ember közé. A napokban levelet hozott a posta ifjabb Hosszú Zoltán úrnak. A levelet egy fiatal hölgy küldte a jövőendő lovagnak. A hölgy: Páger Judit, Páger Antal kislánya, aki helyett édesapja írta meg a levelet, tekintettel arra, hogy a nagyreményű kisasszony még messze van az írás tudományától. A levél így hangzik: „Üdvözöllek. Páger Judith”.

Itt a legújabb tánc: a xilophon-keringő

Érdekes artistapár tartja izgalomban Budapest közönségét rövid idő óta. A pár egy gyönyörű nő és egy pompás férfi: a Korens-duó. A két artista xilofontáncos, ami annyit jelent, hogy az említett hangszereken a legkülönfélébb dallamokat ütik ki a lábukkal, tánc közben. Többek között eltáncolják a teljes Kék Duna keringőt. A Korens-duó egyébként izgalmas kalandon ment át a közelmúltban. A balkáni háború kitörésekor éppen Görögországban vendégzerepelt és kitűnő produkciójuk annyira elragadta a görög főváros közönségét, hogy a háborús izgalmak közepette is minden este zsufolásig megtöltötte a színházat.

Innen kerültek Pestre s itt beszéltek el izgalmas utazásukat s azt, hogy milyen fáradtsággal tanulták be a számot.

A Korens-duó hét éven keresztül tanulta a xilofon-táncolás nehéz művészetét és ezalatt az idő alatt saját bevállása szerint tizenegy hangszert tört össze. Meg is lát-szik ez a rengeteg gyakorlás, mert számuk ma az összes artistaprodukciók között egyedülálló.

tánc:
ringő

izgalomban
ó óta. A pár
pás férfi: a
öntáncos, ami
lt hangszere
ik ki a lábuk-
tt eltáncolják
A Korens-duó
a kör
ú kitérés
gszerepelt és
elragadta a
gy a háborús
este zsufo-

beszéltek el
hoggy milyen
mot.
esztül tanulta
művészetét és
állása szerint
. Meg is lát-
mert számuk
kciók között

A legszenvedélyesebb szurkolók: Zádor Gyöngyi a Vigszínháznak (érthető!), Matány Antal és Mészáros Ági a Nemzetinek drukkol

NEMZETI—VIGSZINHÁZ 10 : 3

A Nemzeti Színház és a Vigszínház színészekkel tarkított futbalcsapatai tartottak élethalálra menő küzdelmet a Millenáris pályán. A küzdelem eredménye a Nemzeti Szin-

A két csapatkapitány és aki először rúgott a labdába: Perényi, Mészáros Ági és Pataky

ház fölényes győzelme volt, amelynek csapatában a fürge Naszöldy Sándor és az ügyes Palotai István vitte a pálmát. Csúfos veszteség volt ez a küzdelem a Vigszínház számára. Perényi László és vitéz Benkő Gyula lesütött szemmel hagyta el a pályát és Pataky Jenő is megbukott. Korábbi tisztelői általános gúnymosollyal fogadták s a bakfis lányok is, mintha más szemmel néztek volna rá, mint azelőtt. Tanácsunk: tanulja meg jobban a szerepét.

A legjobban „megrendezett” jelenet. A esomóiban Pataky és Perényi, a konkurrencia, rúgdalja egymást (Kovács felv.)

Az új Kispesti Színház

FEDETT SZINHÁZA VAN KISPESTNEK

Budapest hatalmas külvárosa „igazi” színházat avatott az elmúlt héten. Kispest közönségének régi vágya teljesült ezen a napon, mert a nagy lélekszámú, magas kultúrájú város nivója kimondottan megkívánta a fedett színházat. Kőszegi igazgató társulata nyitotta meg ünnepélyes keretek közt a színházat a „Gyergyói bál”-jal, melynek szereplőit kitűnő játékáért hosszantartó tapssal ünnepelte a megjelent közönség.

Bakos István, Nöthy Margit és Gordos Ede a „Gyergyói bál”-ban

Tabló az ünnepélyes megnyitáson (Kovács felv.)

Színház az erdélyi havasok között

Sepsiszentgyörgy, június (a Délibáb kiküldött munkatársától).

Az ember nehezen vág neki a sepsiszentgyörgyi útnak. Végtelen végtelenségben fekszik ez a rokonszenves, szép erdélyi város, majdnem az ország legkeletibb határán. Köröskörül hegyek orma mered a látogatóra, diadalmas és félelmetes hegyek. A város szívében áll a színház, udvara üres, a színeszék éppen flekkent sütnék a szomszéd ház előtt. Csak az igazgató, Krémer Ferenc fáradozik serényen az irodában, tervezget, számol és tárgyal. Merész és szép tervei vannak, nem kisebb célt tűzött maga elé, mint hogy Marosvásárhelyen még ezen a nyáron bemutassa erdélyi társulatával „Az ember tragédiáját”. Mégpedig szabadtéren.

Mikor betoppantam hozzá, éppen a forradalmi szín rendezéséről beszélt kiváló rendezőjével, Farkas Józseffel.

Vidám flekkenszűtés Csik-országban (Erdész Irén, Farkas, Krémer Ferenc, Hegedűs Klári, Földes Éva)

Mikor egy kis szabad ideje akad, két pohár sör között elmondja, milyen hihetetlenül nagy munka volt az erdélyi színtársulat megszervezése.

— Február elején kaptam meg a Színművészeti Kamarától az erdélyi társulat megszervezésének a jogát. Februárban társulatot szervezni! Csak a szakértők tudják, mit jelent ez. Márpedig szent célom volt, hogy jó társulattal menjek Erdély közössége elé. Ha nem szerénytelenség, elárulhatom, hogy társulatomba kitűnő erőket szerveztem: Szigethy Irén, a neves primadonna mellett Erdész Irén, a másodprimadonna. Jellemszínésznőm kettő van. Hegedűs Klári, ez a vérbeli fiatal tehetség és Kövesdy Rózsi. Mikor a Transylvania Színház megalakult, Marosvásárhelyen igen szépen indult a szezon. Dayka Margit, majd Turay Ida vendégszerepelt társulatomban, legutóbb pedig, mikor már elhagytam törzshelyemet, Marosvásárhelyre, Fedák Sárít sikerült megnyernem egy erdélyi turnéra. Fedák Csíkszeredán, Székelyudvarhelyen lépett fel, a Tokaji aszúbeli híres szerepét alakította. Nemrégien érkeztekünk Sepsiszentgyörgyre, innen Kézdivásárhelyre utazunk, majd vissza Marosvásárhelyre, hogy szabadtéren előadjuk Az ember tragédiáját.

Krémer igazgató szavaiból tűzel a színpaddal szívvel-lélekkel eljegyzett színész hivatástudata. Erzi, hogy a magyar színész erdélyi munkája felelősségteljes, áldozatokkal megszentelt feladat. S mikor elbúcsúzunk tőle, megkönnyesül a szeme:

— Nem könnyű feladat a miénk, de örömmel esinéljük, mert nagyon-nagyon szeretnek bennünket. Így azután természetes, hogy szívvel-lélekkel teljesítjük feladatunkat.

B. F.

A MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA 1940—41. ÉVI MÉRLEGE

Nagy feladatra vállalkozott a Művelődés Háza igazgatója, Novágh Gyula tanügyi főtanácsos, amikor a harminc éve bukdaesoló, kétesbíró és elizléstelenített Városi Színházat átvette, hogy azt a magyar kultúrának, az örök magyar szellemnek várává és a széles néprétegek nevelő értékű szórakozóhelyévé fejlessze. A fővárosi Népművelési Bizottsága há maradt elvelhez és a húsz esztendő át követelt módszeréhez, amikor a kispénzű értelmiségnek és a még kisebb pénzű munkásságnak jellekért nyújtotta a legszebbet és legjobbat. Közel 22.000 bérlővel kezdte meg a színház az első évadját.

A Magyar Művelődés Házában 285 előadás volt az elmúlt színházi évben és közel 500.000 fonyi közönség látogatta azokat. A 285 előadásból a M. kir. Operaház 28, a Nemzeti Színház 54, a Székesfővárosi Zenekar 31 előadást tartott, a tanulmányi részére rendezett színházi előadások száma pedig 33 volt.

A Magyar Művelődés Háza különös gondot fordított a magyar népi kultúra értékeinek bemutatására, megszeretetésére és terjesztésére. Első nagysikerű vállalkozása a „Kislataszei Ballada Együttes” szerepeltetése volt. Ezt követte az „Erdélyi Bokréta” három előadása, azután a „Magyar Karácsony” öt előadása, majd a két ízű „Magyar Szilveszter”-est és végül a színpompás „Györgyfalvi Lakodalom” előadásai.

A hátralévő 120 előadásból 71 kultúrfilm-előadás volt.

Ezek az adatok fényes bizonyítéka annak, hogy a Városi Színház, mint Magyar Művelődés Háza végre valóban azt a célt szolgálja, amelynek érdekében annak idején létesítették, a főváros széles néprétegeinek művelését, magyar öntudatra ébresztését, nemes szórakozását.

MAGYAR FILMHIREK

A FILMSZALAG UTJA

Lohr Ferenc könyve

Az eléggé elhanyagolt magyar filmirodalom igazán hézagpótló, értékes könyvvel gazdagodott Lohr Ferenc munkájával. A magyar közönség, amely annyira szívvel-lélekkel filmpárti, bizonyára nagy örömmel fogadja ezt az újszerű filmkönyvet, melyben a film egész életét világosan, könnyen érthetően és mégis a szakszerűség biztonságával ismerteti a Hunnia filmgyár kitűnő főmérnöke. A remekül összeválogatott képanyag bevilágítja a filmgyártás és filmművészet legtitkosabb rejtekeibe is és szemléltetően bemutatja azt az utat, amelyen a filmszalag végighalad megszületésétől kezdve a bemutató-film-színházig. A könyv lapjain meglevenedik a gyártási előkészületek izgalma, a díszlet-építés érdekes munkája, az arcfestés és maszkkészítés titokzatos művészete s a kép- és hangfelvétel bemutatása után megismerkedünk a filmrendezés, filmösszeállítás általános érdekű követelményeivel is. A sajtószerű magyar filmgyártás adatain túl érdekes összehasonlításban kapjuk a külföldi filmgyárak még érdekesebb képét is. A film tudományos alkalmazásainak ismertetése után betekintünk a keskenyfilmkészítés életébe és szak-

szzerű beszámolót kapunk a képrádió (televízió) és a térhatású (plasztikus) film mai állásáról is. A könyv minden sora színes, élvezetes olvasmány, értékét teljesen fémjelzi

Lohr Ferenc
(Angelo felv.)

Lohr Ferenc neve, aki a mai magyar filmgyártás egyik legképzettebb szakembere s aki művészi vonatkozásban is kifogástalan kritikai szemmel látja a magyar filmgyártás problémáit.

(d. j.)

Egy éjszaka Erdélyben

A napokban új magyar film belső felvételeit fejezik be a Hunnia filmgyárban. Filmszalagra kerül a Takács-vállalat produkciójában Asztalos Miklós idehaza és külföldön nagy sikerrel játszott vígjátéka, az „Alte-rego”, melynek filmcíme: „Egy éjszaka Erdélyben” lesz. A Mária Terézia korában játszódó új magyar film gazdag szereplőgárdát vonultat fel. Vizváry Mariska egykori szerepét Lázár Mária játssza, az udvarhölgy Mezey Mária lesz, Tőkés Anna, a fiatal erdélyi özvegy szerepét Szelezcky Zita alakítja, II. József császárt Páger Antal eleveníti meg, az adjutánsát pedig Nagy István, jelentősebb szerepet kaptak még Hajmássy Miklós, Kürthy György, Hosszu Zoltán és Pethes Ferenc. A film érdekessége, hogy a forgatókönyvet Kalmár László rendező írta, a film rendezője azonban nem ő, hanem Bán Frigyes, Varga Mátyás a díszlettervező, Fényes Szabolcs a zeneszerző, Eiben István pedig az operatőr. A film stábjja a közelmúltban két hétig Erdélyben dolgozott a külső felvételeken. Erdély legszebb tájait öröklítették meg, a Kolozsvár környékén és a Székelyföldön játszódó film számára.

Kiss Ferenc, Mezey Mária és Hidvéghy Valéria a „Lángok” című Hunnia-Takács filmben
(Manninger felv.)

A megújult

SVÉD FILMGYÁRTÁS

Az 1900-as évek elején, amikor az európai filmgyártás még csak gyermekcipőben járt, a svédek voltak azok, akik a világ figyelmét elsőként fordították az új és sokatigéző műfaj felé. Érthetetlen gyorsasággal tűnt azonban le csilloguk és több mint egy negyedszázad múlt el (bármilyen furcsán hangozzék is ez), míg most végre újra megjelentek a világpiacon. Psylander, Waldemar, Gunnar Tolnæs, Asta Nilsen és Greta Garbo oly komoly garancia voltak Hollywood számára a stagnálás éveitől, hogy az

újjonnan életre kelt produkció első nagysztrájt, Signe Hassot, azonnal leszerződötték első filmje után.

Jelenet a „Fiatalság“ e. filméből

A svédek nagy szerepet juttatnak minden tekintetben a fiatalságnak. Fiatal színészek vannak, fiatalokról szól a legtöbb téma és nem igen nyúlnak olyan szűzsékekhez, amelyek meghaladják a 16 éves korosztály résztvevési lehetőségeit.

Egy egészen új kísérletükkel találkozunk: a teljes „plein air“ filmmel, amely a műteremből szőröstől-bőröstől kivisz mindent a természetbe: réteken és mezőkön pereg a játék és az emberi szenvedélyek, fájdalmak és örömek fölött nem a reflektorok hideg fénye ömlik el, hanem a forró nap és a hűvös hold-sugár. Nagyon jól is van ez így, mert magam figyeltem meg az utolsó években Európa különböző városaiban, elsőhetes és külvárosi mozikban egyaránt, hogy

Marianne Aminoff és Lill-Tolli Zeltmann

ÁS

ő nagy
szerződ-

úgy" e.

szerpet
ekintet-
Fiatal
fiatalok-
téma és
olyan
meg-
korosz-
tóségeit.

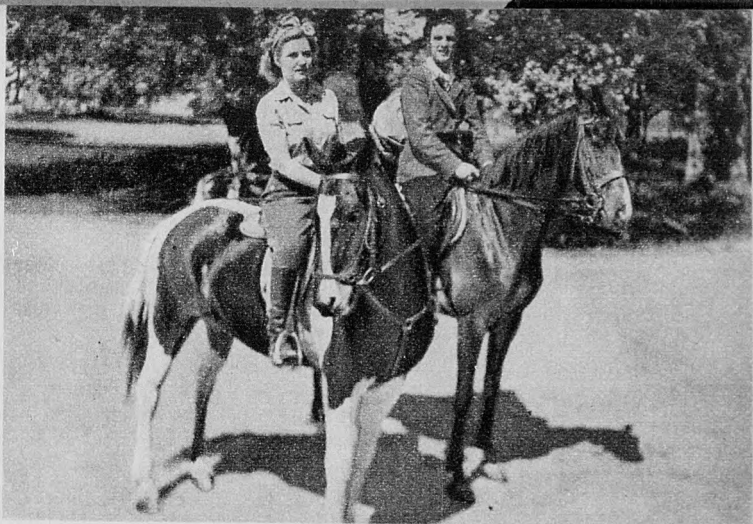
kísérle-
a tel-
filmmel,
szőrös-
mindent
eken és
játék és
edélyek,
fölkött
ok hi-
hanem
ös hold-
is van
n figyel-
években
városai-
ülvárosi
t, hogy

és Lill-

a publikumon a legnagyobb elragadtatás moraja mindig a pazar természeti felvételeknél viharzik át leghevesebben. Ezeknél a képeknél azonban eddig legtöbbször nem volt érdekes cselekmény. Most aztán egymásba kapcsolódik a két erő: a színészek játéka és a természetes díszlet varázsa.

A svéd filmsztárok szinte kivétel nélkül mind szépek, rendkívül elegánsak, finomak és színészi hivatásukon túl még a divatkreatálás célját is szolgálják. Azt az egyszerű, szinte gőrcsően feltűnni nem akaró stílust, melyet Garbo igyekezett siker nélkül Amerikában magánéletével meghonosítani, a mai svéd filmsztárok honfitársnőiknél filmbeli öltözködésükkel vitték tökéletes diadalra.

A rendkívül erősen kifejlett sportélet természetesen rányomta bélyegét erre a filmdivatra is és ma aligha találunk jobb trottór- és sportmodelleket, mint a svéd filmsztárokon.

Barbo Kollberg és Alf Kjellin

Anna-Lisa Eriesson, Fridtjof Mjöen, Tollie Zellmann, Marianne, Aminoff és Anette Kohlmann

Az avant-gardista filmek terén is nagy tért hódítanak a svédek. Ismert társadalmi problémáknak egészen újszerű és merész rendezői technikával adnak kulturális és művészi létjogosultságot. Nem forradalmiak ezek a filmek világnézeti felépítésükben, hanem új utakon járók és új utak felé vezetőek. Többet pedig nem is lehet rendezőtől követelni, ennél a két nehéz és oly ritkán beteljesült célnál. J. S.

Olof Sandeorg és Ludde Gentzel a „Végrendelet” e. filmben (Svensk Filmindustri felv.)

KOCKÁS FILMKRITIKÁK

A D É L I B Á B minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmremek kaphat.

MÁKVIRÁGOK

Közepes

A letört arisztokrata francia főurakat fosztogató betörőbanda tagja lesz. A „mákvirágok” élükön Elvira Popescoval pompás estélyt adnak, miközben a meghívott arisztokratavendégek üresen maradt kastélyait kifosztják. A rablott holmiból a megraboltak neve alatt kiállítás rendeznek. Végül mindenki megjavul, a kétbalkezes és kedvesen ügyefogyott, letört mágnás belátja, hogy a betörőlet nem neki való és más életformával próbálkozik. Jules Berry, a francia filmjátszás legjelesebb vígjáték-színésze játssza a film főszerepét, a tőle megszokott rokonszenves egyszerűséggel. A film egyébként elnagyolt és egyes jelenetek túlságosan elnyújtottak. Jók a szereplők.

(i. i.)

FIATAL ÖRDÖGÖK

Remek

A Décsi filmszínház az „Igy élni jó” hatalmas sikerén felbuzdulva, ismét amerikai vígjátékkal lép a pesti közönség elé és valljuk meg, ismét sikerrel. Őt tipikusan amerikai kamaszkölyök aranyos csirkefogóságai peregnék le a szemünk előtt, izgalmas és néha megkapóan szép jelenetek közepette. Őt nagy kezű, nagy lábú ügyellen és aranyos fickó bonyolítja a cselekményt, olyan ügyesen és szellemesen, amelyhez hasonlót régen láttunk. Egy hatalmas birtokos-kartell ellenében veszik fel a küzdelmet, a nincstelének, a szegények védelmében. A harc a fiatalok győzelmével végződik és ezzel az erkölcsi igazságnak is eleget tett a film, amelynek címszereplői a legkitűnőbb színészek, a legpompásabb vígjátéki alakok. Külön meg kell emlékeznünk az anyját játszó színésznőről, továbbá egy szőke kis jarmerlányról, akik a nőies bájt, a szívet és tavaszi ifjúságot lopták a nézőkbe. Kitűnő volt a kövér intéző szerepében egy ismeretlen spanyol színész.

(t. t. a.)

ÖKÖLJOG

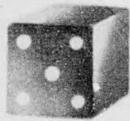

Jó

Dél és Észak polgárháborúja után, a hirtelen felszabadult Wild-Westen játszódik Wallace Beery új filmje, amelyben az öreg komédiás egy vén, rutinizott revolverhóst játszik. Az öreg esirkefogó szívét egy érdemtelen jóeselekedet annyira meghatja, hogy egyszerre rablótársai ellen fordul és izgalmas küzdelmek után véglegesen a tiszta ügy szolgálatába áll. A meglehetősen közepes filmet kitűnő produkciójává teszi a remek színész emberi ábrázó képessége, természetes humora és igazi művészete. Az érzékeny orrú pesti közönség megfelelően értékelte a nagyszerű színész játékát.

(t-s)

ELVESZETT A FELESÉGEM

Mulatságos

Ennek a remek német filmvígjátéknak minden perce csupa jókedv és kacagás. A mese Killingenben, egy álmos, eseménytelen kisvárosban játszódik, ahol sohasem történik olyasmi, ami megzavarná a városka békés életét. Csak a derék városi írrok fantáziája működik a detektívregények hatására élénkebben a kelleténél s mikor a szabadságolt járásbíró helyére kerül, egyszerre olyan bonyodalmakat támaszt működvelő detektívünk, hogy a nézőnek belefáradnak a rekeszizmai. Pompás színészek játsszák a film főszerepét, akiknek élén Hans Moser, Paul Kemp, Theo Lingen, Oscar Sima és Lucie English áll.

(u. u.)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

JUNIUS 22-től 28-ig

VASÁRNAP

június 22

BUDAPEST I.

8.00: Ébresztő, Szózat, Hang-
lemezek.

8.45: Hírek.

10—10.55: Református isten-
tisztélet a Kálvin téri templom-
ból, Prédikál Ravasz László
dr. püspök.

11—12.15: Egyházi ének és
szentbeszéd a Szent Domonkos-
rendi piébániatemplomból. A
szentbeszédet mise előtt P.
Badalik Bertalan O. pr. tarto-
mányfőnök mondja. Énekel a
templom énekkara Béni Fülöp
vezénylésével. Orgonál Bató
László dr.

12.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
12.30: Vörös Sári és László
Imre magyar nótákat énekel,
kíséri Farkas Jenő cigányzene-
kara.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemezek. 1. Rossini:
Olasz nő Algirban, nyitány
(Newyorki Filharmoniai zene-
kar, vez. Toscanini); 2. Verdi:
Rigoletto, négyes a II.
felv.-ből (Grauforte, Pálfi,
Menni és Ottavii); 3. Liszt:
Velence és Lamoly, tarantella
(zongora; Lamond); 4. Wagne-
r: Tannhäuser, részlet
(Kirsten Flagstad); 5. Bizet:
Gyöngyhalászk, ária az
I. felv.-ből (Robert d'Alessio);
6. Puccini: Manon Lescaut,
kettős a II. felv.-ből (Sheri-
dan és Pertille); 7. Ravel:
Pièce en forme de Habanera
(Zathureczky Éde); 8. Rim-
szkij-Korszakov: Sadko — a
Viking vendég dala (Saljapin);
9. Sibellius: Finlandia, szim-
fonikus költemény (Filadelfiai
Szimfonikus zenekar, vez. Sto-
kowskii).

3.00: „Aratás-eséptés.” Fleis-
chmann Rudolf m. kir. gazdasági
főtanácsos, telepvezető elő-
adása. A földművelésügyi mi-
nisztérium rádióelőadás-soro-
zata.

3.45: Szalónótás.

4.30: 1. A kis eszmiák; 2. A
királyné szoknyája, Mikszáth
Kálmán elbeszéléseit felolvassa
Simonffy Margit. Közművelő-
dési előadás-sorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák
és ruszin nyelven.

6.00: „Magyar sikerek Európa
filmvilágában.” Rökk Marika
beszámolója a babelsbergi ma-
gyarokról.

6.20: „Érdőn-mezőn.” Szelezky
Zita verseket mond.

6.30: A Székesfővárosi Zenekar,

Vezényel Fridl Frigyes. 1.
Bizet: Az arlesli leány, I.
szvit; 2. Fiedgy Sándor:
Scherzo és finale az I. magyar
szvitből; 3. Dvorzák: Szláv
táncok; 4. Zakál Dénes: Al-
világ, szvit. Hangfelvétel. Köz-
ben

7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.

8.00: Irodalmi est Kolozsvá-
rott. Közvetítés a vármegye-
ház díszterméből. Közreműkö-
dik Kemény János báró, So-
mogyi Erzsi, Zilahy Lajos,
Gyurkovits Mária, Hankiss János
dr., Szabó Lőrinc, Ortutay
Gyula dr., Molnár Imre, Möricz
Zsigmond és Kállay Miklós ny.
művészter.

9.40: Hírek.

10.10: Hangképek a vasárnap
sportjáról. Beszél Pluhár Ist-
ván, Machán Tibor és Legényi
József dr. Hangfelvétel.

Utána: Sport- és löversenyered-
mények.

11.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven.

11.25: Közvetítés Kolozsvárról.
Körösi Dudas Zoltán cigány-
zenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

11—12.00: Beszkárt-zenekar.
Vezényel Müller Károly.
12.05—12.35: Levente rádió-
főlőra.

3.05—3.40: Táncelemezek.

6.00: „A pécsi dóm jubileuma.”
Gosztonyi Gyula előadása.

6.20: Hanglemezek. 1. Schu-
bert: Rosamunda, baletzene
(Berlini Filharmonikusok, vez.
Hans Schmidt-Isserstedt); 2.
Buzzi-Peccia: Lolita, szere-
nád (Tino Pattiera); 3. Lehar:
Paganini, részletek (Erna Sack
és Marcell Wittrisch); 4. Stra-
uss János: Császárkeringő
(berlini filharmonikusok, vez.
Erich Kleiber); 5. Ott, ahol a
mű hegyünk, felsőberegi ruszin
népdal (ungvári Liceum és
Tanítóképző Int. énekkara,
vez. Hladonik István); 6.
Reimann: Seguidilla (Lucrecia
Bori); 7. Vessey-Salver: A
Duna felett, valse triste (Kál-
már Pál); 8. Kaschubek:
Mexikói szerenád (Géczy Bar-
nabás zenekara); 9. Bixio—
Cherubini: Filmdal (Gigli); 10.
Delettre: Dal (Lucienne Boyer)
11. Takeo: Kira No Nikiesi
lovag hűségdala, japán ballada
(főfiúnek); 12. Simonetti:
Madrigal (Orgona; Thomas);
13. Galdieri: Neked dalok
(Tito Schipa); 14. Beece: Tan-
go (Géczy Barnabás zenekara);
15. Buday-Hilm: Filmdal
(Erna Sack); 16. Robrecht:

Niagara-foxtrott (Schindler és
jazz-zenekara.)

7.20: „Magyar festők Párizs-
ban”. Farkas Zoltán előadása.

8.00: Hírek.

8.15: A Székesfővárosi Zene-
kar. Vezényel Fridl Frigyes.
1. Weber: Euryanthe, nyitány;
2. Haydn: Útdob szimfónia
(G-dur) 94. sz. Hangfelvétel.

8.50: „Cslpkerózsika-kisasz-
szony.” Zenés hangjáték. Szó-
vegét és zenéjét szerezte Far-
kas Imre. Rendezte Kiszely
Gyula. A rádió szalonzene-
karát vezényli Bertha István.
Hangfelvétel. Személyek:
Harry Keaton — Javor Pál;
Miss Mary Svanson — Honthy
Hanna; Mr. Shilling — Pataky
Jenő; Janesi — Pethes Ferenc;
Julesi — Kiss Manyi; Teddy
Mirror — Szügyi Zoltán; Tit-
kárón — Saury Rózsi.

9.50—10.50: Sural Elemér ci-
gányzenekara muzsikál, Var-
gha Imre énekel.

KASSA

8.00—9.00: Budapest I. műsora.
(8.45-kor hírek.)

9.00: Egyházi ének és szent-
beszéd a Szent Erzsébet szé-
kegyházból. Énekel a temp-
lom vegyeskara, vezényel He-
merka Ulrik, orgonál Filesk
Béla.

10.00—11.00: Református istentisz-
telet Budapest I.-ről.

11.00: Hanglemezek.

11.15: Hírek, heti beszámoló,
műsorismertetés.

11.35: Hanglemezek.

12.05—12.35: Levente-főlőra. At-
vétel Budapest II.-ről.

Kb. 12.35—5.15: Budapest I. mű-
sora.

5.15: Kassa város ünnepélyes
felajánlása Krisztus Király Szent
Szívének. I. rész. Közvetítés a
kassai Báthory István-térről.
Ünnepi beszédet mond dr. Ma-
darász István kassai megyés-
püspök. Beszél Péter Virágh
Andor.

5.45: Hanglemezek.

6.30: Kassa város ünnepélyes fel-
ajánlása Krisztus Király Szent
Szívének. II. rész. Közvetítés a
kassai Szent Korona-térről. Dr.
Pohl Sándor, Kassa város pol-
gármestere felajánló imát mond.
Beszél Péter Virágh Andor.

7.00—éjjel 12.15: Budapest I. mű-
sora.

RÖVIDHULLÁMU ADÁS EGESZ HÉTEN:

A HAT4 hívójelű adóállomá-
son, 9.125 kilocikluson, 32.000
méteren. Középeurópai nyári
idő szerint: 1 óratól 2.20-ig
és 2.30-tól 4 óráig.

Délibáb

HÉT FŐ

június 23

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Pannónia virágoskertje.” Irta Eörsy Júlia dr. Felolvasás.
 10.45: „Kis történetek a nagy zeneművészekről.” Irta Bognár László. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 12.10: A rádió szalózenekara. 1. Siede: Fortuna, induló; 2. Lehár: A mosoly országa, nyitány; 3. Gebhardt Rio: Jelmézzel, keringő; 4. Áts Tivadar: Rabja vagyok, tangó; 5. Bucsár Béla: Intermezzo; 6. Móry János: Gyermektáncok a „Püpos Peli” c. mesejátékából; 7. Lazzaro: Reginella campagnola, foxtrott; 8. Polgár Tibor: Halálos tavasz, keringőfantázia; 9. Bechtold: Utolsó notám, tangó; 10. Bertini: Utolsó levél, slowfox; 11. Fényes Szaboles: Nem kell a Jósáknak a eseresznye, foxtrott. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Korényi Aladár cigányzenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Artyományhírek, plaet és élelmiszerek.
 3.20: Hanglemek.
 4.15: „Görög szobrászat.” A Parthenon szobordíszje. Erdélyi Gizella dr. előadássorozatának V. része. Felolvasás.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Kelezi Lili zongorázik. 1. Chopin: a) c-moll prelúd; b) F-dúr prelúd; c) Fis-dúr improptu; 3. Albeniz: a) Cordoba; b) Sevillanas; 4. Strauss—Dohnányi: Denevér, keringőparafraízis.
 5.45: Hangképek a bukovinai magyarok hazatéréséről. I. rész. A közvetítést a kosnai állomásról vezeti Budinszky Sándor.
 6-10: Sthymmel Miklós tánczenekara játszik.

6.35: „Klapka György.” Julier Ferenc ny. ezredes előadása.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Farkas Béla keringőket és dalokat játszik.

7.30: Közvetítés a kolozsvári Magyar Színházból. „Kolozsvári dárídó.” Zenés játék három felvonásban, kilenc képből. Irta Széfeddin-Sefket-Bey és Soproni Ebringer József. A dalokat szerezte Schack Manka. Vezényel Stefanidesz József. Rendező Deesy Jenő. Szereplők: Szentkeresztthy professzor — Réthelyi Ödön; Szentkeresztthy — Czopán Flóri; Marika, Blanka, leányai — Krémer Manci és Báza Éva; Tonosi — Sándor Stefi; Wüstenburg báró, főhadnagy — Homm Pál; Potyka Berci — Fülöp Sándor; Balla Gyuri — Flóra Jenő; Lupescu Aurél, Orbai Lőränd, Inceffy Dönci, Kovács Péter kolozsvári diákok — Bodó György, Szentés Ferenc, Borbély Ferenc, Szakács Sándor; Medgyessy Gyula — Ditrói Béla; Pásztor István — Komáromy A.; Csoma, pedellus — Csóka József; Julika — Bereczky M.; Nevenius AlBERTO — Csengeri Aladár; Lupescu Livius, főhadnagy — Bodó György; Lopusiu örmester — Senkálzsky E.; Pendszi, szolgálólány — Rajnai Elli; Mózsai — Perényi János; I., II. professzor — Sebestyén K. és Csengeri Lajos; Mici, kasszíróné — Bartha Maris; Tanácsos — Sebestyén Lajos; Táblabíró — Bíró Jenő; Csikai, cigányprímás — Kovács Sándor; I., II. hadnagy — Orbán Sándor és Kiss Béla; Kicsi Alberto — Kozma Elza; Román tábornok — Ör-

Köprői Széfeddin-Sefket-Bey
 7.30 (Sárdi felb.)

vössy Géza; Román katona — Dancsó György; Öregasszony — Erdei Margit; Pincér — Kozma Gyula.
 A II. felv. után

9.40: Hírek.

10.10: Közvetítés Kolozsvárról. „A kolozsvári dárídó” c. zenés játék III. felvonása. Utána kb.

10.40: Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.30: Filmdalok hanglemzéről.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.35: Farkas Béla cigányzenekara.

7.15: „A dalmát szigetvilág.” Seléndy Andor előadása.

7.40: Tabányi Mihály jazzharmonikaszámai.

8.00: Hírek.

8.10: Kerpely—Rajter gordonka négyes. Tagjai: Kerpely Jenő, Zsamboki Miklós, ifj. Banda Ede és Rajter Lajos. 1. Tartini: Largo; 2. Bach: Fuga; 3. Kerpely Jenő: Prelude, elegia és bagatell; 4. Debussy: A lenhajó lány; 5. Kreisler: Polichinelle; 6. Kodály: Adagio; Bartók: A „Gyermekeknek” c. sorozatból.

8.50: „A Délvidék műemlékei.” Irta Deresényi Dezső dr. Felolvasás.

9.10: Massenot — Elzászi jelenetek, szvit (szimfonikus zenekar, vez. Chagnon). Hanglemek.

9.35: Közvetítés Kolozsvárról. „A kolozsvári dárídó” c. zenés játék folytatása Bp. I.-ről.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Gróf Széchenyi István tanulmányai.” Keckés Tibor dr. előadása.

11.25: Hanglemek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—5.15: Budapest I. műsora.

5.15: „Régi híres utazások a Felvidéken.” Hegyaljai Kiss Géza dr. előadása.

5.40: Lenkey Kornélia és Árvay András magyar nótákat énekel. Balogh Jóska cigányzenekara muzsikál.

6.35: Budapest I. műsora.

HA OSZTÁLYOZNI akarnánk a rádióban szereplő ifjúsági dalkórusokat, akkor az első helyen kétségtelenül a Homok ucaai polgári fiúiskola kórusa állna. Nemesak a közönség, a Stúdió is kedveli ezt a remekül összetanult gyermekegyüttest és így esett rájuk a választás,

amikor rövidhullámon az idegen világ-részek magyarságának akartak magyar katonanótákat küldeni. A népszerű gyermekkórus Volly István vezetésével már be is énekelte a rövidhullámú adásra a szebbnél-szebb katonadalokat.

K E D D

június 24

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek.
10.00: Hírek.
10.20: „A körösparti végvár.” Gaál Zoltán dr előadása.
10.45: „Divattudósítás.” Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: Rendőrzeneekar. Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Leitner: Ünnepi nyitány; 2. Waldteufel: Eljen a tánc, keringő; 3. Chován Kálmán: Magyar alföldi képek, ábránd; 4. Millöcker: Heidebergi diákok, egyveleg; 5. Eisemann: Crescendo, egyveleg. Közben 12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Heinemann Sándor tánczenekara.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyanhírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20: Hegedűs Miklós hegedű zongorakísérettel. „Zsolt Nándor szerzeményei.” 1. Bölcsődal; 2. Szitakötő; 3. Valse caprice.
3.40: „Mit főzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
3.55: Gergely László zongorázik. De Falla: Spanyol táncok — a) Aragonesa; b) Cubana; c) Mantanesa; d) Andaluza.
4.10: „Gyermekdelután.” A rossz testvér. M. Hörömpő Erzsébet hangjátéka. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: „Mindnyájunk gondjai.” A Közellátási szolgálat közleménye.
5.30: A rádió szalózenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Marjay Erzsébet (ének). 1. E. Fischer: Találkozás Bécsben, nyitány; 2. Godard: Bölcsődal (Marjay); 3. Murcia: Bolero; 4. Fritz Kreisler: Sissy dala (Marjay); 5. Paksy József: Szerelmi keringő; 6. Ifj. Szabó Béla: Szerenád (Marjay); 7. Rixner: Azurkék égbolt, tangó; 8. Arditi: Vágyódás (Marjay);

9. Ranzato: Cigánytanyán; 10. Turi Tibor: Tavasz kisasszony, keringő (Marjay); 11. Vincze Ottó: Felhőkarcoló, rumba.
6.30: „Magyar misszióban.” Irta R. Berde Mária. Felolvasás.
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: „Hullámzó Balaton tetején.” Magyar nótacsokor. Összekötő szövegét írta Turchányi István. Felolvassa Szilassy Gyula. Közreműködik Karácsonyi Margit és Ignáth Gyula (ének). Kísér Oláh Kálmán cigányzenekara.
8.10: „Igy halljuk mi”. II. rész. A Pécsi Öreg Diákok vidám estje. Rendező A. Balogh Pál.
8.40: „Utrahívás”. Vers, zene az utazásról. Közreműködik Simonffy Margit és Uray Ti-vadar. A zenekart vezényli Vincze Ottó.
9.40: Hírek.

- 10.10: Hanglemek. 1. Hruby Viktor: Részletek bécsi operettek-ből, egyveleg; (Herbert Ernst Groh); 2. Ganne: Keringő (Marcella Denya); 3. Pera—Gardel: Dal (Carlos Gardel); 4. Richarts: Kasztanét-hangok, keringő (Oscar Joost tánczenekara); 5. Kleine: Péter, dal (Mimi Thoma); 6. Pörschmann: Könyvedén (harmonika; a szerző); 7. Larue: Neked irtam e dallt (Joan Sablon); 8. Kreuder—Beckmann: Zene, zene, zene (Rökk Marika); 9. Nardella—Murolo: Dal (Vittorio Parisi); 10. Szabó Kálmán: Táncegyveleg (Szabó Kálmán jazzegyüttese); 11. Polgár Tibor: Holdvilágos éjszakán (Fejes Teri és Angyal-Nagy Gyula).
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Kilián Zoltán
(M. F. I. fejb.)

4.10

- 11.25: Mursi Elek cigányzene-kara muzsikál.
12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5.30: Ruszin hallgatóiúknak. Dankulinecz Jenő ruszin népdalokat énekel, zongorakísérettel.
6.00: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
6.30: Hanglemek. 1. Händel: a) Sarabande; 2. Tamburin; (londoni filharmonikusok, vez. Sir Thomas Beecham; 2. Bach: d-moll zongoraverseny (Edwin Fischer); 3. Mozart: C-dur szimfónia (K. 425., B. B. C. szimfónikus zenekar, vez. Fritz Busch).
7.30: „Az Ősz ueeni ház lakói”. Emlékezés Karaes Terézre. Irta Hozsnyai Kálmán. Felolvasás.
8.00: Hírek.
8.10: Ügetőversenyeredmények.
8.20: A József nádor 2. honvéd-gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. Közvetítés a városligeti Fővárosi Pavillon-ból. 1. Wallace: Maritana, nyitány; 2. Waldteufel: Korszolyások, keringő; 3. Ruttkay Aladár nótái, magyar dal-egyveleg; 4. Suppé: Részletek a „Boccaccio” c. operettből; 5. Seregi Artur: József nádor, induló.
9.20—9.45: „Pest-budai építészek”. III. rész. Hild János-ról. Irta Bierbauer Virgil dr. Felolvasás.

KABSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
11.05: „Telepítések a mai Szlovákiában.” Medzihradzky Péter előadása.
11.20: Hanglemek. Szórakoztató művek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—5.30: Budapest I. műsora.
5.30: „Falusi képeskönyv Gömörből.” Nyiresi Tichy Kálmán előadása.
5.50: Auber: A portici néma — nyitány (B. B. C. szimfónikus zenekar). Hanglemez.
6.00—6.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.
6.30: Reiter Márta zongorázik. 1. Bach: Chromatikum ábránd és fuga; 2. Liszt: a) Consolation; b) Manók tánc; 3. Dohnányi: Gavotte és Musette.
7.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

DICSÉRNİ is szabad, nemesak zord haraggal kritizálni a rádióműsor egyes számait. A díszeret az „Asszonyok felőrájájá”-nak szól. Hölgyek levele van kezünk között, amelyben írják és vallják, hogy ez a felőra okos, gyakorlati tanácsival rendki-

vül hasznos minden háziasszony számára. Segit a mai háztartások ezer kis problémáit megoldani, útbaigazít, tanácsol és minden szava a gyakorlati életet szolgálja. Így hát az „Asszonyok felőrája” joggal érdemli meg kitűnő osztályzatunkat.

Délibáb

SZERDA

június 25

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. vitéz Náray Antal: Előre, bácskai induló (Ludovika Akadémia énekara és a Folyamerők zenekara, vez. ifj. Fricsay Richárd); 2. a) Édesanyám nem tudok elaludni; b) Elég nagy a bihari határ; c) Csárdás (Pertis Pali cigányzenekara); 3. Morris: Valeta, keringő (New Mayfair zenekara); 4. Wende: Repülő induló (Woitschach fúvószenekara); 5. a) Alacsony ház, füstös kémény; b) Az olyan legényért (Orbán Sándor); 6. Tavaszi egyveleg (Emmy Bettendorf); 7. Ráday László: Nem szegény a szegénység (Kéry K. Antal verse) László Imre); 8. Kéler: Csendül anóta (Adorján S. verse, Utry Anna); 9. Rixner: Bajor lakodalmom, keringő (Gégy Barnabás zenekara); 10. Kollo: Schönberghen történt, indulóintermezzo (Woitschach fúvószenekar); 11. a) Järnefelt: Sirkka; b) Tornudo: Kitkat-kat-kat, finn dalok (vegyeskar, ének: Rautawaara); 12. Kertész Zsigmond Lajos: a) Szép a rózsám; b) Halld Zsuzsika (Magyar Imre cigányzenekara); 13. Neuhardt: Egri induló (Hunyadi János 9. honvédgyalozgred zenekara, vez. Fricsay Ferenc).
10.00: Hírek.
10.20: „A bunyevác.” Irta Mezerich Jenő dr. Felolvasás.
10.45: „A ragadozó és halászat.” Irta Boér Kálmán. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízeljárószöveg.
12.00: Haragszó. Himmusz.
12.10: Hanglemek. 1. Monuszko: Bajka, nyitány (dengyel rádió szimfonikus zenekara, vez. Mazurkiewicz); 2. Rossini: Tell Vilmos, ária a III. felv.-ből (Svéd Sándor); 3. Donizetti: Don Pasquale, kettős a III. felv.-ből (Amelita Galli-Curci és Tito Schipa); 4. a) Kreisler: Szép Rozmaring; b) Francois Schubert (Dresden); A méh (hegedű: Albert Ferenc); 5. Bellini: Alvajáró, ária az I. felv.-ből (Anna Maria Guglielmetti); 6. Verdi: Traviata, részletek (Margarethe Pfahl, Peter Anders, Eugen Fuchs); 7. Liszt: Asz-dur keringő-

impromptu (zongora: Alexander Brailovsky); 8. Wagner: Parsifal, részlet az I. felv.-ből (Ivar Andresen); 9. Puccini: Le Villi, közzene (milanói szimfonikus zenekar, vez. Molajoli); 10. Saint-Saens: Sámson és Delila, ária az I. felv.-ből (milanói Scala énekara); 11. Bizet: Carmen-részlet az I. felv.-ből (milanói Scala énekara). **Közben**
12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: A rádió szalózenekar.

1. Künnecke: Coeur As, nyitány; 2. Rajter Lajos: Verbunkos szvit; 3. Rust: Colibri; 4. Lehar: Arany és ezüst, keringő; 5. Bágya András: Te kértél meg, tangódal; 6. Csanak Béla: a) Blues; b) Foxtrott a „Rozmaring” c. zenei játékból; 7. Huszka: Egy szóra várok, lassu keringő a „Gyergyói bál” c. zenés játékból; 8. Szavary Sándor: Boesassa meg nekem, tangó; 9. Leeven Stock-Rose: Figaró, fox; 10. Grothe: Karióka; 11. Monti: Csárdás.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Artolyambírek, plaefés életmiszterák.

3.20: Toki Horváth Gyula cigányzenekara.

4.15: „Miért kell a foghíányt pótolni?” Balogh Károly dr előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Weidinger Ede szalózenekara játszik.

5.45: Hangképek a bukovinai magyarok hazaérkezéséről. II. rész. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

6.10: Liszt: Magyar fantázia. Zongorán előadja Arthur de Greef zenekari kísérettel. Hanglemez.

6.30: Esztergoml diákok beszélgetnek a Diákkaptár munkájáról.

Budinszky Sándor
(M.F.I. felv.)

6.40: Hírfakettősök. Előadja Zsebök Vilma és Rohmann Henrik. 1. Nädermann: Allegro moderato; 2. Molnar Antal: Capriccio.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Közvetítés Rómából. A június 21-i előadás hangfelvételéről. „Trubadur”. Dalmű négy felvonásban. Szövegét írta Salvatore Cammarano. Zenéjét szerezte Verdi. Vezényel Fernando Previtali. Karigazgató Constantino Constantini. Személyek: Manrico — Benjamina Gigli; Leonora — Maria Caniglia; Azucena — Ebe Stignani; Luna gróf — Gino Becchi; Ferrando — Alfredo Colella; Ines — Maria Huder; Ruiz — Blando Giusti; Egy öreg cigány — Luigi Bernardi; Egy hímok — Blando Giusti.

9.40: Hírek.

10.10: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Tünclemek.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30: Vidák József cigányzenekara.

7.35: „Régi magyar asszonyok.” 1. Kanizsai Orsika menyegzője; 2. Zrinyi Miklós nevelőanyja. Irta Nagy Méda. Felolvasás.

8.00: Hírek.

8.10: A Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Donizetti: Az ezred leánya, nyitány; 2. Lortzing: Facipótáné a „Cár és ács” c. operából; 3. Poppy: Keleti szvit; 4. Huszka: Gül baba, egyveleg; 5. Kemény Ákos: Autó galopp; 6. Jessel: Ólomkatonák.

9.10—9.35: „Egy régi magyar mézeskalácsos.” Mérei Gyula dr előadása.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Reviczky Gyula, a fájdalom költője.” Madácsy László előadása.

11.25: Hanglemek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—5.15: Budapest I. műsora.

5.15: „A munkásság a magyar irodalomban.” Csapláros István dr előadása.

5.40: A 21-ik honvédgyalozgred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.

6.30—éjfel 12.15: Budapest I. műsora.

EHN Marietta énekelt hétfőn este a rádióban és finom dalaival egy félórara feleltette a mikrofon előtt, sajnos, egyre gyakrabban szereplő lelkes, amatőrök noteszkíséreteit. Válogatott műsora, érde-

kes, egyéni mélyszínű hangja kitűnően érvényesül a rádióban. Remek a zenekíséret is. Ehn Marietta és a jazz-hármas megérdemli, hogy tapsoljunk neki.

CSÜTÖRTÖK

június 26

BUDAPEST I.

6.40 : Ébresztő. Torna.
 7.00 : Hírek. Közlemények. Értrend. Hanglemek.
 10.00 : Hírek.
 10.20 : 1. A jöttel; 2. A fülbevaló. Zsoldos László elbeszéléseiből. Felolvasás.
 10.45 : „Pozsonyi séta.” Irta Hamvas József. Felolvasás.
 11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 : Harangszó. Himnusz.
 12.10 : A 15. honvédegyaloezred zenekara. Vezényel Serregi Artúr. 1. Lincke: Luna asszony, nyitány; 2. Petras: Holdas éj az Alsteren, keringő; 3. Hruby: Viktor; Kellemes idők, egyveleg; 4. Kraul Antal: Magyar népdalok, egyveleg; 5. Fördögh János: Tangószeread; 6. Lehár: Jupiter-induló. Közben
 12.40 : Hírek.
 1.20 : Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30 : A rádió szalózenekara. 1. Rust: Columbia, induló; 2. Kéler Béla: Csokonai-nyitány; 3. Kockert: Bál emléke, keringő-intermezzo; 4. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit; 5. Szabó Béla: Ködben; 6. Fiumana Beatrice: Hajnali szerenád; 7. Fehér István: Tangószeread; 8. György Oszkár: Ugy megyek el tőled, lassú keringő; 9. Lehár: Frasquita, egyveleg.
 2.30 : Hírek.
 2.45 : Műsorismertetés.
 3.00 : Ártolyanhírek, plaet és élelmiszerezések.
 3.20 : Hanglemek. 1. Auber: Kömfűes és lakatos, nyitány (Polydor-zenekar); 2. Schubert: a) A csalóányhoz; b) A szerelmes (Elisabeth Schumann); 3. Liszt: Szerelmi álmok (zongora: Wilhelm Backhaus); 4. Grieg: Álom (Gigli); 5. Ravel: Cigányhangverseny, rapszódia (hegedű: Francescatti); 6. Reger: Mária hőlesődala (Erna Berger); 7. Debussy: Csónakon (londoni szimfonikusok, vez. Godfrey); 8. Leoneavallo: Mattinata (E. H. Groh); 9. Chaminade: Pierrette (zongora: Raie de Costa); 10. Strauss János: Kék Duna keringő (Eggerth Márta); 11. Romer-Fernandez-Shaw-Gurdi: Románe (Eleta); 12. Borodin: Igor herceg, induló (londoni szimfonikusok).

4.15 : Ruszin hallgatónak. „A házasságszerző.” Vigjáték egy felvonásban. Irta Zadunajszki Ivan. Közreműködik Balezcky Emil, Mankovich Mária, Nizskács László és Grozgyák László.
 4.45 : Időjelzés, hírek.
 5.00 : Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15 : „Időjárás a Balatonon.” Ráthly Gyula dr. egyetemi tanár előadása.
 5.25 : Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
 5.45 : „Peru meghódítója.” Emlékezés Pisarróra halála negy-századik évfordulóján. Irta Passuth László dr. Felolvasás.
 6.10 : A Budapesti Helyiérdekű Vasutak „Liszt Ferenc” énekkara. Vezényel Laskó Emil. 1. Bartók: a) Senkim a világ-gon; b) Bolyongás; 2. Bárdos Lajos: Szeged fölül; 3. Kodály: Mátrai képek.
 6.35 : „A szívhajók megelőzése.” Irta Borbély Mihály dr. Felolvasás.
 7.00 : Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20 : Különleges hangszerszólók hanglemezeiről. 1. Savino: Szakszofontrukkók (R u d y Wiedoeff); 2. Derksen: Madárkák esti dala (vibráfón: Herbert Hertrauf); 3. Novro: Xilofónszólo (Red Novro); 4. Lohmann: Bajor polka (harmona: a szerző).
 7.35 : Kültügyi negyedóra.
 7.50 : Palló Imre dr. az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 1. Borodin: Igor herceg áriája; 2. Csajkovszkij: Pipue Dame — Jeletzky herceg áriája; 3. Massenét: Heródiás áriája; 4. Thomas: Hamlet, borsdal.
 8.15 : „A esek Magyarországon”. Hangjáték három részben. Jósika Miklós báró regényéből átdolgozta Szilágyi Ödön. Rendező: Abonyi Tiva-

Palló Imre dr.
 (Vajda M. Pál felv.)
 7.50

dar. Személyek: Mátyás — Ungváry László; Zokoli Mihály — Szakáts Zoltán; Giskra — Bartos Gyula; Giskra Sere-na — Tolnay Klári; Wrattz-law — Kömfűes Sándor; Angyal diák — Szügyi Zoltán; Káldor — Bárszony István; Péter, a szolgálja — Hajagos Károly; Bolezlaw — Falussy István; Hírnök — Pálóczy László; Egy hang — Szabó Ferenc.

9.40 : Hírek.

10.10 : Mikulai Gusztáv szalózenekara. 1. Strauss János: Bor, dal, asszony, keringő; 2. Rajter Lajos: Felvidéki vigas-ság; 3. Malvezzi: Fior d'Anda-luz; 4. Koncz Ferenc: Várlak, tangó; 5. Kemény Egon: Meg-bocsátom mind a bűnöd; 6. Hruby: A világom át.

11.00 : Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.30 : Polgár Tibor és Meeseki Rudolf kétzongora jazz-szá-mai.
 12.00 : Hírek.

BUDAPEST II.

4.15—4.40 : Szoltsányi György zongorázik. 1. Chopin: f-moll ballada; 2. Dohnányi: Gavotte és Musette; 3. Brahms: g-moll rapszódia; 4. Liszt: La leg-gierezza.
 5.50—6.10 : Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
 7.00 : A Mária Terézia I. hon-vedyaloezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
 8.00 : Hírek.
 8.10 : Ügetversenyeredmények.
 8.20 : Gáspár Lajos cigányzene-kara muzsikál. Szalay László énekel.
 9.10—9.40 : „A Kishalaton.” Irta Rozgonyi János dr. Fel-olvasás.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: Szlovák hallgatónak: „A bögyölégység, a szarvasmarhák ellensége.” Kirszt Gábor elő-adása.
 11.20: Hanglemek. Magyar nő-ták.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—6.10: Budapest I. műsora.
 6.10: „Fazekas főhadnagy úr a könyvtárban.” Hangjáték. Irta és rendező: Darkó István. Személyek: Fazekas Mihály — Marossy Lajos Daróczy huszárkapitány — Duboveczky András, Orgróf — Fischer Károly. Inas — Soltész József.
 6.45: Hanglemek. Magyar ope-rettalok.
 7.00—éjjel 12.15: Budapest I. mű-sora.

SOMLAY Arthur orgonahangja föl-tötte be kedden este szobánkat. Vörösmarty verseket szavalt és ritkán hallot-tuk ennyire átérezni egy nagy költő mély lelkeségét, mint Somlay versmon-

dásában. Szívesen vennénk egy klasz-szikus ciklust, melynek keretében Som-lay Arthur élon, zengőn, újra feltámasz-taná halottaiból az elmúlt századok esen-desen hallgató magyar költőzsenijeit.

Délibáb

PÉNTEK

június 27

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Erkel: Hunyadi-induló (Hunyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Dankó Pista: Páros élet a legszebb a világon (Pósa Lajos verse, Kalmár Pál); 3. Cirenai: Hűség, induló (olasz katonazenekar, vez. a szerző); 4. ifj. Berkes Béla: A te kísértetben (Sándor Jenő verse, László Imre); 5. Del Pistoia: Keringő (Girasole zenekar); 6. Güterrez: Dal (Rosita Serrano); 7. Blon: Gyorsvonaton, galopp (Wintergarten zenekar); 8. Mihály: Keresek egy esendes zügot (Selymessy Rezső verse, Utry Anna); 9. a) Csárdás kis kalapot veszek; b) Három úrú nem nagy farka (Cselényi József); 10. Demarét: Bib és Bob, intermezzo (Leo Eysoldt zenekara); 11. Flessburg és éneknégyes; 12. Del Pistoia: Chiarina, polka (zenekar); 13. Hadfy Hermann: Híradó csapatinduló (a 101. honvédhíradósázad legénységi énekara és a Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).

10.00: Hírek.

10.20: Ruszín hallgatóknak. „Budapest, hazánk fővárosa.” Berezsabszka Iona előadása. Felolvasás.

10.45: „A gyermek rossz testtartása.” Irta Zemplényi Imre dr. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Farkas Sándor cigányzenekara. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Hiteczky László szalonzene-kara. 1. Riedel: Vidám nyitány; 2. Paksy József: Székely hangulat; 3. Ketelbey: Egyiptom varázsföldjén; 4. Komáromy: Galopp; 5. Mietzner: Pizzikanteri; 6. Polgár Tibor: Gondolal; 7. Sidney: Gésák, egyveleg.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyanhírek, piaci és élelmiszerárak.

3.20: Sallak Pál énekel zongorakísérettel. 1. Grieg: Szerettek; 2. Brahms: A rét magánya; 3. Wolf: Meyla dala; 4. Wolf: Elrejtőzés; 5. Dankó Pista Lemondás; 6. Tarnay Alajos-Kinyúlt egy kéz.

3.40: „Mit főzzünk.” Ház; asszonyok beszélgetnek.

3.55: Montag Vilmos hegedül zongorakísérettel. 1. Vieuxtemps: Fantasia appassionata; 2. Járay István: Meditáció; 3. Hubay: Mazurka.

4.15: Diákfélóra. „Kirándulás a székely hegyekbe.” Dedinszky Gizella előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.

5.15: Táncelemezek.

5.35: „Beethoven és a gyermekek barátja.” Emlékezés Brunswick Terézre. Irta Mohácsi Jenő dr. Felolvasás.

6.00: A rádió szalonzene-kara. 1. Lehár: Cigányszerlem, nyitány; 2. Kiek—Kietzki: Hangzó színek, keringő; 3. Kálmán: Palotás az „Ördöglovas” c. operettből; 4. Farkas Ferenc: Tarantella; 5. Delibes: Coppélia, szvit. Közben.

6.25: „A kisipar munkaalkalmai a közszállítók terén.” Irta Boda-Novv Béla miniszteri titkár. Felolvasás.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Ithon nyaralunk.” Szitnyai Jenő előadása.

7.35: Bura Sándor cigányzenekara.

8.00: Sportközlemények.

Mohácsi Jenő dr.

5.35

8.10: Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Weber: Abu Hasszán, nyitány; 2. Sámly Zoltán: Pásztorlúz, szimfónikus költemény; 3. Csajkovszkij: V. szimfónia (emoll).

9.40: Hírek.

10.10: „Balatonlói képeslap.” Közvetítés Slófokról. Közreműködik Horváth Jancsi cigányzenekara, a Magyar Revü Táncczenekar, Szabó-fivérek jazz-hármasa, Ehn Marietta és Horthi Lajos énekszámával a Kaszinó-kerthől, fürdőtelepi-étteremből és a Grillből. Közben

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

6.35: „Tisza Lajos Szegeden.” Vásárhelyi Júlia előadása.

7.00: Hanglemezek. 1. Debussy: Két nocturno (Conservatoire zenekar, vez. Philippe Gaubert); 2. Sibelius: II. szimfónia (D-dúr, bosztóni szimfónikusok, vez. Kuszeviczkij).

8.00: Hírek.

8.10: Budai Mandolin Zenekar. Vezeti Horváth Zoltán. 1. Ritter: A Volga dala, orosz népdalegyveleg; 2. Rosas: Hullámok, keringő; 3. Gunlich: Szerelmi üdvözlét; gavott; 4. Novecek: Castaldo induló.

8.40: „A gombamérgezősek.” Kalmár Zoltán dr előadása.

9.10—9.45: Buttola Ede tánczenekara játszik.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Háziaszonyok tanácsadója: Hogyan oldjuk meg a befőzés kérdését?” Delly Margit előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.55: Budapest I. műsora.

3.55: Táncelemezek.

4.10: Szlovák hallgatóknak: „A Délvidék magyar városai.” Lucs Vladimír előadása.

4.25: „Az apátlan-anyátlan gyermekek között.” Látogatás a kassai Szent Antal árvaházban. Beszél Kenéz Lilla.

4.45—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

OSTROM indult meg a lapok részéről a rádió nyári műsora ellen. Egyre több az olyan kritika, amely nem titkolja, hogy egy cseppet sines megelégedve a műsorral, amely valóban úgy színtelenedik, úgy szürkül, hogy sokszor órák

hosszat nem érdemes a hangszóró elé ülni. Értésülésünk szerint a nyári műsor élénkebbé tétele ügyében már folynak a szorgalmas ülésezések, tanácskozások a Stúdió berkeiben. Jó lenne minél előbb az eredményt is látni.

SZOMBAT

június 28

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Kedélyes emberek.” Radomerszky Mihály dr előadása.
 10.45: „Mit nézzünk meg?” A királyi temetkezési ékszerket a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr Pásztor Balázs né. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz.
 12.10: A Melles Béla zenekar. Vezényel Vince Ottó. 1. Lehár: Éva, előjáték; 2. Erkel: Bánk bán, ábránd; 3. Kiss-Angyal Ernő: Részletek a „Férjet keressék” c. filmből; 4. Polgár Tibor: Nápolyi szere nád; 5. Puccini: Pillangókisasszony, ábránd; 5. Becce: Isola-Bella. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Hanglemek. 1. Humperdinck: Jancsi és Juliska, részletek (Annie Friedl, Else Ruzicska-Schmidt, Eugen Fuchs); 2. Brahms: Áhitatos bölesódal (Basilides Mária); 3. Koehlin: Ha akarod, dal (Joseph Rogacseszki); 4. Balakirev: Islamey (zongora); Cyrill Smith); 5. Massenet: Őszi gondolatok (Suzanne Dumand); 6. Clement Károly: A gond (Koréh Endre); 7. Kodály: Székely keserves (marosvásárhelyi róm. kat. tanítóképző és gimnázium énekara, vez. Nagy István); 8. de Falla: Rövid élet, 2. spanyol tánc (a brüsszeli királyi színház ének- és zenekara, vez. Maurice Bustin); 9. Ralonszki: Eredj, eredj (Jelena Horváth); 10. Lehár: A mosoly országa — barackfa virágdal (J. Rogacseszki); 11. White: Senkisé tudja bánatomat (hegedű: Albert Spalding); 12. Tagliaferri: Nápolyi mandolinszerenád (Tito Schipa); 13. Grieg: Sigurd Jorsalfar, hódolati induló (szimfónikus zenekar, vez. John Barbirolli).
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaei és élelmiszerek.
 3.20: Hllezky László tánczenekara.

- 4.10: Ifjúsági rádió. „Izgalmas uszonna.” Bóday Jenő dr hangjátéka. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Pertis Pali cigányzenekara. Közben
 5.30: „Látogatás egy kalotaszegi házban.” A közvetítést vezeti Geső Sándorné. Hangfelvétel.
 6.00: „A vidék villamosítása és a rádió.” Kádár Géza postasegédmérnök postaműszaki előadása.
 6.30: A rádió szalózenekara. 1. E. Fischer: Nagyvárosi romantika; 2. Farkas Ferenc: Két magyar tánc; 3. Stolz: Dunai álmok, keringő.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: „Tréfák és Jelenetek a nyaralásról”. Összeállította Liszt Nándor dr. Rendező A. Balogh Pál. Közreműködik: Fellegi Teri, Haraszthy Mici, Kalmár Rózi, Takács Rózi, Zádor Gyöngyi, Ajtay Andor, Baló Elemér, Hajmássy Miklós, vitéz Hevessy Zoltán, Kövály Gyula, Mihályi Ernő, Pethes Sándor, Rátkay Márton, Szilassy Gyula, Vince Ottó.
 8.50: Lóversenyeredmények.
 9.00: A délvidéki Dalos Napok műsorából. Közvetítés a szabaddal Magyar Olvasókör színházterméből. 1. a) Himnusz; b) Kodály: Nagyszalontai köszöntő; c) Deák Gerő: Zengjen a magyar dal; d) Szabados Béla: Hiszekegy. Előadja a szabaddal Magyar Olvasókör énekara, vez. Fehér Ödön; 2. a) Schütz: Zsoltár (16. századból); b) Bach: Két egyházi dal; c) Händel: Largó. Elő-

Liszt Nándor dr. (Schäffer felb.)
7.20

- adja Basilides Mária, az Operaház örökös tagja, zongorán kíséri Friesay Ferenc; 3. a) Palestrina: Motetta; b) Kodály: Ave Maria; c) Bárdos Lajos: Karácsonyi bölesódal. Előadja a Beszkárt Budai Dal egyesület. vez. Ifj. Lányi Ernő; 4. „A magyar dalkultúra és a Délvidék.” Elmondja Fülel Szántó Imre dr.
 9.40: Hírek.
 10.10: Beszkárt zenekar. Vez. Müller Károly. 1. Sousa: Washingtoni őrseg, induló; 2. Verdi: A négy évszak, balettzene a „Sziacília vespernye” c. operából; 3. Pécsi József: Turáni népdalok.
 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 11.25: Horváth Rezső cigányzenekara muzikál.
 12.00: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.00: d'Indy: Szimfónia zenekarra és zongorára, op. 25. (zongora: Marguerite Long, kíséri a párizsi szimfónikus zenekar, vez. Paray). Hanglemez.
 6.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
 7.00: A rádió szalózenekara.
 7.30: „Ölőzködés, divat, egészség.” Madarász Erzsébet dr előadása.
 8.00: Hírek.
 8.10: Mai magyar szerzők. 1. Maros Rudolf: Divertimento hegedűre és mélyhegedűre. Előadja Molnár Klára és Martzty Johanna; 2. Veress Sándor: Zongoradarabok — a) Szonatina gyermekeknek; b) Szonatina felnőtteknek. Előadja a szerző; 3. Gyula Elemér: Szonata hegedűre és zongorára. Előadja Molnár Klára és Lisznyai Szabó Gábor.
 9.00—9.25: Dudás Kálmán és Juhász Géza verséből előad Fáy Béla.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „Egy viritő kor finomkodása.” Koperniczky Kornél előadása.
 11.20: Hanglemek. Filmek és jazzszámok.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—6.30: Budapest I. műsora.
 6.30—7.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II. ről.
 7.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

KEDVES, DERÜS HÚSZ PERCET jelentett a vasárnapi rádióműsorban Baróti Géza vidám csevegése. A kitűnő fiatal újságíró „Otthon nyaralunk” című hangulatos elbeszéléssel komoly közönségsikert aratott s igazán kívánatos, hogy a jó műsor érdekében őt többször

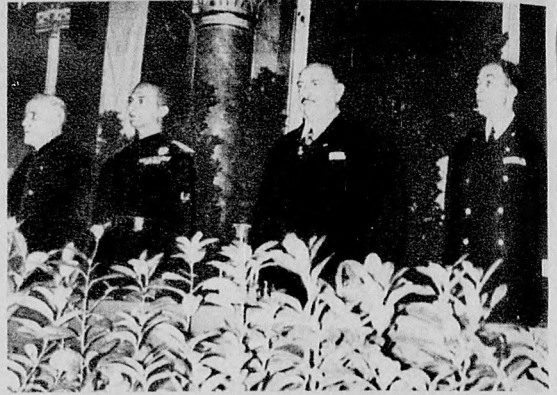
is szerepeltesse a rádió műsorbizottsága. Nem lehetünk Barótinak elég hálásak, hogy ebben a zürzavaros, zúgó-viharzó rohanásban megállít bennünket egy néhány percre és kedves csevegésével észrevételi velünk az örömet, a kedélyt és a vidámságot.

Déliab

HÉT A HÉT A HÉT A HÉT A

Bottai olasz kultuszminisztert Hóman Bálint fogadta a pályaudvaron
(Szécsy felv.)

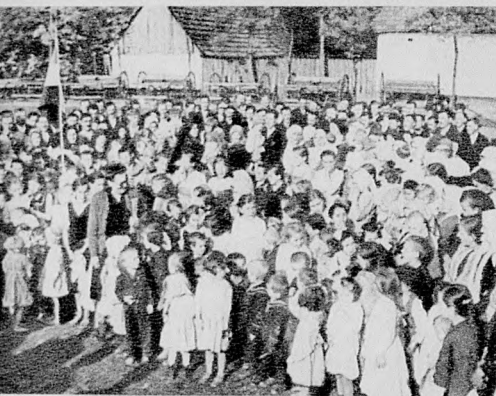
Bottai és Hóman a vidgatói gyűlésen
(Szécsy felv.)

Serédi Jusztinián az úrnapi körmenetben
(Reklámélet felv.)

Anna királyi hercegnő és Hóman Bálintné az újpesti tüdőbeteggyógyászati felavatásán
(MFI felv.)

Hazatelepített bukovinai magyarok a Bácskában: gyerekhad a főtéren
(MFI felv.)

Kemenes Illés dr az újpesti háztanonciskola főzőtanfolyamának a vizsgáján
(MFI felv.)

Cser Erzsébet

IRTA: BIBÓ LAJOS

A kis területre, csekély területeire és szabályos életre kényszerített emberekről folyt a beszélgetés. Arról, hogy az ilyen emberekkel kevés esemény történik, nem úgy, mint azokkal, akik állandóan járják a nagyvilágot. A társaság egyik tagja azt magyarázta, hogy az élmény nagysága és izgalmasága merőben független az esemény minőségétől és méreteitől és egy érzékeny képzeletű ember esetleg teljes fizikai mozdulatlanúságra kárhoztatva is átélheti a maga leghatalmasabb lelki szexuációját. A társaság többi tagja is hozzászólt a kérdéshez és egyhangúlag megállapították, hogy bármi történjék is az emberrel egy hosszú életen át, egyik sem hasonlítható ahhoz a teljes megérzésközléshez, amellyel a szerelem végez velünk.

A szerelem is olyan, jegyezte meg valaki, hogy akkor hat és veszedelmes, ha az ember kihívja maga ellen. Velem történt néhány év előtt. Erdélyből utaztam Budapestre. Zsúfolt fülkében, szembe kerültem egy fiatal hölgygel. Gyakorlott utazónak tetszett. A vonat elindulása után nyomban nekilátott, hogy megcsinálja magának az éjjeli fészket az ülésen. Beköltötte a fejét, levetette a cipőjét, elővette a gumipárnáját és nekihajította fejét az oldalvánkosnak, hogy majd szépen elszenderedik és átalussza az éjszakát. A dolog azonban ezúttal nem ment olyan simán, mint képzelte. Nem tudott sehogysem kényelmesen elhelyezkedni. Az ülés ezúttal száknak és kényelmetlennek bizonyult. Akaratlanul is figyeltem vergődését, észrevettem. Felém mosolygott, hogy sajnós aludni szeretne, de nem megy. Könyvet vett elő, negyedórát olvasott, aztán megint lehunyta a szemét. Másfél órája küzdött már, amikor a mellette ülő utas hirtelen horkantással feléretelt álmából.

Meyszóltam.

— Bocsásson meg, kérem, már régen várom, hogy felébredjen. Önagysága — mutattam a hölgyre — aludni szeretne, de nem tud semmiképpen sem elhelyezkedni. Arra kérném, fogadja el a helyemet.

Feleletül rándított a vállán és felemelkedett a helyéről.

— Tessék — mondta kurtán, nem valami udvariasan.

Felálltam magam is és átadtam a helyemet.

— Parancsoljon, fordultam a hölgyhöz — szabad a másik ülés is. Így talán sikerül pihennie.

Végigmért.

Délibáb

— Köszönöm! — mondta leplezelen felháborodással. — Megelégszem a saját helyemmel is.

Már fogtam a kilincset. Kiléptem a folyosóra. Az idegen úr, aki cserélt velem, már hangosan horkolt a helyemen. Nem értettem önagysága viselkedését. Nem tudtam, mitől sértődött meg egyszerre. Ő tekintett rám először, ő mondta mosolygósan, hogy hiába próbálkozik mindennel, nem tud aludni, azzal, hogy segíteni akartam rajta, igazán nem követtem el olyasmit, amiből arra következhetne, hogy erőszakosan ismeretlenséget kívánok kötni vele. Bolondok vagyok, ahány nő, valamennyi örült és kiszámíthatatlan, mondtam magamban. A folyosó végén leültem a kalauz helyére és olvastam hajnalig. A határnál elkezdőkocsit csatoltak a vonathoz. Beültem, hogy kényelmesen megreggelizsem. Őt perc múlva nyílt az ajtó. Önagysága jött reggelizni. Egyenesen felém tartott.

— Már félórája keresem, — ült le az asztalomhoz, szembe velem — magyarázattal tartozom önnek.

Elejét akarta venni, hogy valami állászo kis hazugsággal mentegelődjék.

— Aludt? — kérdeztem.

— Igen. A két ülésen nagyszerűen elfertem, de...

Megállítottam.

— Semmi de. Én értem magát és nem haragszom. Az a jó, hogy valamieskét sikerült pihennie.

Óra múlva azon vettük észre magunkat, hogy öreg pajtásokként diskurálunk egymással. Megmondtam, ki vagyok, megmondta ő is és abban állapodtunk meg, ha Bécsből — ahova most ment — nem megy Olaszországba, visszatérőben Budapesten tölts néhány napot és megérkezésekor felhív telefonon.

Őszintén szólva, rég elfelejtettem az egész ügyet, amikor egy délelőtt, körülbelül három hét múlva megszólalt a telefonom.

— Tessék — jelentkeztem.

— Maga az? kérdezte egy női hang. — Itt Cser Erzsébet beszél.

Minden ok nélkül kellemes, meleg hullám öntött el.

— Nem ment Rómába?

— Nem. Ráér délután?

— Rá.

— Akkor... — gondolkozott. — Hol találkozunk?

— Ahol magának a legkényelmesebb. A Tisza kávéház megfelel?

— Jó. Négyre ott leszek.

Másodperc pontossággal érkezett. Szép volt és friss, valósággal sugárzott a fiatalságtól és egészségtől. Nevelve nyujtotta a kezét.

— Rendes ember vagyok — mondta tréfásan.

— Az — ismertem el hasonló hangon.

A kedves délutánt még kellemesebb este követte. Közben telefonáltam egyik barátomnak, akinek nagyszerű sportkocsija volt és helyről-helyre menve, bejártuk az egész várost és keresztül-kasul nyargaltuk a langyos és lehelelfinom bujtató nyári éjszakát.

Cser Erzsi három napig maradt, akkor elutazott. Hazaérve levelet írt, amelyben megható szavakban mondott köszönetet azért a szerrinte mai világban példátlanul álló lovagias bánásmóderért, amelyben én és barátom részlettünk. Soha nem felejt el, írta, hogy találkoztam két férjjel, aki nem a szabad prédát látta benne, a magános nőben, hanem a pajtást és az embert.

Én és barátom igazán nem akartunk középkori lovagot játszani, mindössze igyekeztünk tisztességesen viselkedni egy fiatal és szép hölgygel szemben. Megváltottuk levelet és abbéli reményünknek adtuk kifejezést, hogy rövidesen ismét láthatjuk. Én mulva értesítet, hogy ekkor, meg ekkor indul Bécsbe és ha nem terhel vele, visszatérőben ismét kiszállna Budapestre.

Igy történt. Két hetet töltöttünk együtt hármásban.

— Te — mondtam barátomnak. — Rettenetes szerelembe tudnám magam belchajszolni ezzel a Cser Erzsivel.

Barátom halkán mondta :

— Én is. Rendkívüli nő. Szép, üdítő, lenyűgözően közvetlen, csupa bizalmasság és mégis tartozkodó. Nő a legjavából.

Lelkes napsugaras két hetet rajongtunk át Erzsivel. Egy este féltig gúnyos, féltig rejtélyes, de angyalian természetesnek tetsző mosollyal nyujtotta a kezét :

— Isten velük. Reggel utazom haza.

Pillanatra elált lélegzetünk.

— Reggel utazik?

— Igen.

— Éz nem lehet.

— Dehogyanis nem.

— Jövödre?

— A jövö nyáron? Nem tudom. Majd addig írok.

Mire magunkhoz tértünk, már be is csukódott mögöttem a panzió ajtaja, ahol lakott.

A barátommal együtt rágott a szú. Nem bírtuk sokáig. Tíz nap mulva írtunk Cser Erzsébetnek. Nem válaszolt. Ujabb levelet szerkesztettünk. Arra se jelentkezett. Barátom dühöngött. Csillítottam :

— Ne örvöngj. Ez a kaland nem is érhetett másképpen véget. Cser Erzsébetben megsértettük a szép, fiatal nőt. Tűtsdóosan úri módon viselkedtünk vele szemben.

— Uri módon? ostobán!

— legyintett barátom a levegőbe.

A nyár ennek ellenére elkövetkezett. A kánikula Nizzában ért utól bennünket. Kissé felizgatva a fényből, pompától, gazdagságtól, amely körülöttünk zajlott, mámorosan habzoltuk magunkba a csodálatos életet. Amit a magunk módján, a különböző alkoholok végsőkig való jelfokozásával igyekeztünk minél szinesebbé tenni. Akkor este is a Negrescóban tanulmányoztuk a különböző pálinkafajokat.

— Te — ragadta meg barátom a karomat. — Nézz oda.

A jelzett irányba pillantottam. Cser Erzsébet idősebb úr társaságában most lépett be a terembe. Felénk tartottak. Cser Erzsi szépsége valósággal szikrázott. Amikor a közelünkbe ért, felemelkedtünk és némán üdvözöltük. Pillanatra kedves, csodálkozó arcot vágott, aztán viszonzta a köszöntésünket. A mögöttünk való asztalhoz ültek le.

— Ismerősei? — kérdezte a férfi angolul.

— Igen. Magyarok — jelezte Cser Erzsi.

— Kicsodák? Kijélék?

Éreztük, Cser Erzsi elmosolygott.

— Holdkórosok... — mondta mély, lágy hangján. — Két kedves holdkóros fiú.

Kezem ökölbe szorult. Kínzó vágy sarkallt, hogy teljes erőmmel orron vágjam magamat. Láthatólag barátomat is ugyanez a felindulás marta.

Fizeltünk és távoztunk. Ime, elmeséltem. Ez volt életem legszebb és legizgalmasabb szerelmi kalandja. Cser Erzsébet...

Holott már az örvény szélén álltunk. Szavába került volna csupán, hogy meghaljunk érte.

Buba éneke

Ó, ha cinke volnék,
útra kelnék,
hőmpölygő sugárban
énekelnék
minden este
morzsára, búzára
visszaszállnék
anyám ablakára.

Ó, ha szellő volnék,
mindig fújnék,
minden bő kabátba
belebújnék —
nyári éjen,
fehér holdsütésen
elcsitulnék
jó anyám ölében.

Ó, ha csillag volnék
kerek égen,
Csorogna a földre
sárga fényem —
jaj, de onnan
vissza sose járnék,
anyám nélkül
mindig sírdolgnék.

WEÖRES SÁNDOR

dom. Majd
be is csukó-
akolt.
szü. Nem
irtunk Cser
jabb levelet
tt. Barátom

m is érhetett
ben megsér-
n úri módon
e szemben.
? ostobán!
átom a leve-

ek ellenére
kánikula
ól bennün-
tva a fény-
szdagságtól,
nk zajlott,
soltuk ma-
atos életet.
módján, a
lok végsőkig
al igyekez-
tebbé tenni.
legrescóban
különböző

a meg barát-
Nézz oda.
a pillantot-
bet idősebb
most lépett
énk tartot-
psége való-
Amikor a
felemelked-
idvözölltek,
s, csodál-
ott, aztán
intésünket.
asztalhoz

— kérdezte

arok — fe-

ijélék?

ny, lágy

y sarkall,
magamnal.
felindulás

meséltem.
sabb sze-

nk. Szag-
ghaljunk

élibáb

D.SZABO

Chat Kölniviz Noir

A L E G S Z E B B A J Á N D É K

KÉSZITI: MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R.-T. BUDAPEST, X.

Délibáb

Valljunk Szerelmet -

A „Code d'amour télégraphique” francia találmány, egy idős toulousei postatisztviselőnő állította össze a táviratozás százéves évfordulójára, hogy segítsen a világ dús-képzetű, de vékonypénzű szerelmesein.

A távirat-códe nem újdonság. A táviratok különleges rejtjeles szótárak segítségével való rövidítését már régóta alkalmazzák költségkímélés céljából. Külön távirószótára van a szállodaiparnak és a kereskedelem csaknem valamennyi ágának.

Csak a szerelmeseknek nem volt még táviratszótaruk.

A toulousei postatisztviselőnő huszonöt évig szolgált az egyik legforgalmasabb táviró-hivatalban. „Megesett a szívem a kínlódó szerelmeseken” — mondja a szótárhoz írt előszóban, „mert működésem közben számtalan szívtepő táviró rövidítésnek voltam a tanuja. Szörnyű, hogy a legszebb turbékolásokat, a legszerelmesebb gügyögéseket hitvány anyagiak miatt kellett szárazra és ridegre kurtítania a szerencsétlen hősívű táviratozónak. Már fiatalkoromban elhatároztam magamban, hogy segítsek rajtuk és most a nyugdíjaztatásom után első dolgom volt, megszerkeszteni a világ legelső szerelmi táviratszótarát...”

Egy teljes évig dolgozott a szótáron a francia postáshölgy, de ezt megelőzően öt évig gyűjtötte férfi és nő ismerősei szerelmesleveleit. A szótárt körülbelül tízezer szerelmeslevél alapján állította össze. Kartotékrendszerrel statisztikát készített a leggyakrabban előforduló mondatokról s ezeket foglalta azután szellemes code-rendszerbe.

Itt közöljük a táviratszótar magyar fordítását. Kezelése igen egyszerű. A szövegrovatban olvashatók a táviratozható mondatok, a jelrovatban pedig a megfelelő rövidítések. A rövidítések betűk, a táviratot kilencbetűs szavankint kell megfogalmazni. Például a következő szövegű távirat:

„Drága Édes Egyetlenem! Nem tudok Nélküled élni! Te vagy az életem értelme és célja! Légy a feleségem! Add kezembe kis kezed, egy távoli kis szigeten szeretnénk élni Veled egyedül. Gyere hozzám! Milliószer csókollak!”

Rövidítése a szótár szerint mindössze: AAADDD IIIIBBBBT ZFFFFHH.

Az eredeti szöveg harminchárom szó, a rövidített pedig mindössze három! Óriási tehát a megtakarítás.

Tessék kipróbálni!

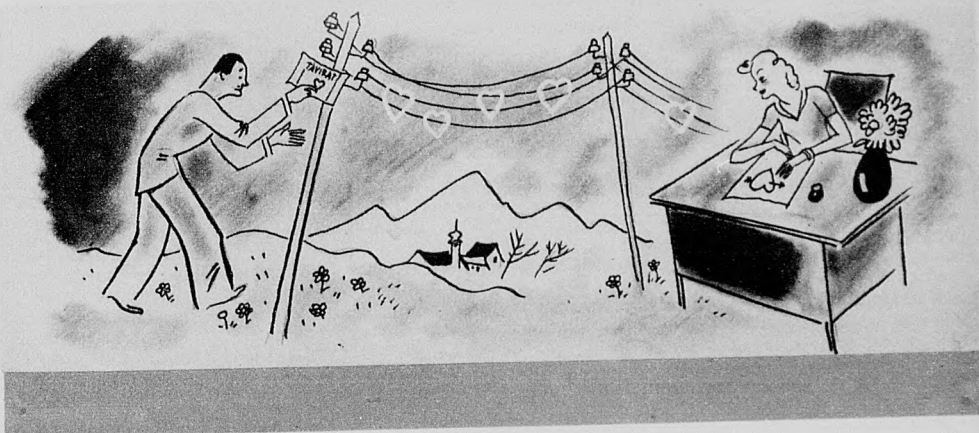
S Z Ö V E G	JEL
KEDVESEM !	A
Drága kedvesem !	A A
Drága édes egyetlenem !	A A A
Drága szívem, tündérem, édes kicsikém	A A A A
(A megszólítás hevesége tetszés szerint fokozható egészen kilenc „A”-ig)	.
SZERETLEK	B
Imádlak	B B
Tiéd vagyok	B B B
Légy a feleségem ! (Férjem)	B B B B
HARAGSZOM RÁD	C
Gyűlöllek	C C
Már nem szeretlek	C C C
Megvetlek	C C C C
VÁRLAK	D
Éjjeleket nem alszom miattad	D D
Nem tudok nélküled élni	D D D
Látnom kell téged	D D D D
MIÉRT NEM IRSZ ?	E
Nagyon aggódom érted	E E
Mondd, elfelejtettél ?	E E E
Hát már nem szeretsz ?	E E E E

S Z Ö V E G	JEL
IRJ azonnal hosszú levelet	F
Azonnal táviratozz	F F
Hívj fel telefonon	F F F
Gyere hozzám	F F F F
BOCSÁSS meg nekem	G
Igérem, nem teszem többé	G G
Érts meg engem	G G G
Nem cselekedhettem másképp	G G G G
CSÓKOLLAK	H
Milliószer csókollak	H H
(A „csókollak” tetszés szerint fokozható egészen kilenc „H”-ig)	.
ÁLLANDÓAN TERÁD GONDOLOK	I
Nem tudnálak elfelejteni	I I
Nélküled kietlen és sivár az életem	I I I
Te vagy az életem értelme és célja	I I I I
FÁJ hogy így bánsz velem !	K
Csalódtam benned	K K
Rengeteget sírok miattad	K K K
Összetörted a szívemet	K K K K

SZÖVEG	JEL
VALLJ BE MINDENT ŐSZINTÉN!	L
Mindent tudok	LL
Vége köztünk mindennek! . . .	LLL
Nem akarlak többé látni! . . .	LLLL
TE BETYÁR!	M
Te gonosz!	MM
Te gazember!	MMM
Te bestia!	MMMM
(A szidalmazó jelző fokozható egészen kilenc „M”-ig.)	
ÁLMODTAM RÓLAD	N
Ma éjjel	NN
Te vagy a legkülönb a világon	
Soha senkit sem szerettem	NNN
úgy, mint téged	
A tied vagyok örökre, sosem	NNNN
hagylak el (stb.)	
KÖSZÖNÖM	O
hogyan szeretsz!	OO
Sosem fogom elfelejteni! . . .	OOO
Gyönyörű volt, kimondhatatlanul boldoggá tettél	OOOO
A mi szerelmünk a legszebb a világon	
TE VAGY A LEGSZEBB	P
nő (a legokosabb férfi), akit valaha láttam	PPP
Van benned valami titokzatos (rendkívüli)!	PPPP
Te vagy a végzetem!	
Leborulok előtted, rendelkez velem!	
ELHANYAGOLSZ . . .	R
Hát ez a „nagy szerelem”? . . .	RR
Ha már megúntál, legalább ne mutasd annyira	RRR
Nagyon kíméletlen vagy, ezt nem vártam volna tőled . . .	RRRR

SZÖVEG	JEL
EMLÉKEZZ az ígéretedre!	S
Sajnos, nagyon feledékeny vagy	SS
Ha elhagysz, nagyon megfogod bánni	SSS
Hát mondd, hogy tehetted ezt velem?	SSSS
ADD KEZEMBE kis kezéd!	T
Nézz a szemembe anyyalom!	TT
Lehozom érted a csillagot én	TTT
Oly különös érzés fog el	TTTT
BOLDOG akarok lenni	U
Teveled!	UU
Miénk a jövő, ne törődj semmivel	UUU
Majd én elintézem, ne félj	UUUU
Csak téged szeretlek, senki mást	
ÉRZED a tavasz szerelmes	V
suttogását?	VV
Érzed, mint dobog a szívem?	VVV
Érzed, hogy a mi szerelmünk nem az a mindennapi kis flört?	VVVV
Érzed, hogy bennünket egymásnak teremtett a végzet?	
EGY TÁVOLI KIS SZI- GETEN szeretnék élni	Z
veled egyedül	ZZ
Türelem, kedvesem, minden- nek eljön a maga ideje	ZZZ
Mindent legyőz a szerelem . . .	ZZZZ
Nagyon fájna, ha félreéntenél	

MINDEN JOG FENNTARTVA
Copyright 1941

H O L D F É N Y N É L

Irta: FERTSEK FERENC

Egy-kettő, egy-kettő — így tottyantotta a lábát a fokokra, egyiket a másik után, lassan. Négy vagy öt lépcsőnyire volt csak a víztől, akkor megállt. Leereszkedett, leült a hideg kőre. Két karját a térdének támasztotta s fejét a tenyerébe ejtve bámult lefele.

Felzokogott. Még lejjebb ejtette a fejét. Ugyan mit siratott már, ha egyszer halni készült. Márpedig hangosan sírt, bele az éjszakába.

De mert semmi sem tart örökké, se élet, se halál, se szerelem s minden úgy fut, rohan és tűnik, mint a víz odalenn, hullám hullám után — a sírása is állált egyszer. Valahogy az volt az érzése, nézik. Félénken oldalt fordította a fejét.

Nem nézte pedig senki. Mert az az ütődött kis öreg, aki az imént még sehol se volt, aztán most egyszerre csak ott állt a lépcsőn, nem messze tőle, rá se hederített.

Az öreg semmi hajlandóságot se mutatott arra, hogy tovább álljon. Meg is szólalt egyszer, csöndesen, csak úgy maga elé:

— Szép a víz ilyenkor... Csakugyan... Szép. Maga is a vizet nézi?

Nem felelt neki. Minek? Mi közük egymáshoz.

— Szokok én ilyenkor idegyönni... Sokszor... Vízet nézni, meg beszélgetni...

Csak beszélgessen, ha akar. Ő ugyan nem szól hozzá.

— Mer mindég akad valaki... Többnyire akad, akivel el lehet beszélgetni... Hát azér gyövek én ide. Mer itt jó mély a víz.

Bütykös ujjával hátrafelé bökött.

— Az a magáé?

Önkéntelenül arra fordította a fejét.

— Igen — mondta halkán s nem is tudta, hogy felel, ni csak. Az se érintette különösebben, hogy az öreg kinyújtotta a karját s kézbevette a retikült.

— Tükör — motyogott az öreg s bólintott, ahogy legelőbb is a kis kerek tükör akadt a kezébe. — Tükör. Az. Persze.

Tovább mutatott.

— Emitt meg a cédula — újabb bólintás, — a cédula, bizonyosan. A rendőrségnek. No, ezt má most átadhatja maga is. Személesen.

Csak hallgatta. Mit motyog ez itt, összevissza?

Még az erszényt is kinyitotta. S elsodálkozott.

— Ebbe meg péz van! — mondotta, — péz! Az. hát. Forinthús, éppen!

— Pengő hús fillér — javította ki a lány.

— Mindegy az — legyintett az öreg. — Nekem csak forinthús. De hiszen magának sok pénze van, mér akar meghalni?

— Sok pénzem? — a lány most legyintett. — Ez az egész vagyonom, tudja meg.

— C, c — hűmmögött az öreg. — Mindet odaadta neki?

— Ha egyszer kérte — nézett el a lány messzire s égett az arca. — Neki se volt...

Hogy jutott ide? Hogy így bevall mindent? Nahát...

— Ebből itt — csörgette a tenyerén a pénzt megint csak — én majd három hétig urasan megélnék. De, ha muszáj, élélhetnék belüle akár két hónapig is. Nem mondom, szűkösen, de élélnék. Nem hiszi?

— Hogyan? — most meg a lány csodálkozott.

— Én így: karaj kenyér — az két krajcár.

— Két fillér — javította ki megint a lány. — Fillérben számolunk mostan.

— Legyen fillér — egyezett bele az öreg.

— Szóval: karaj kenyér — két fillér. Ha urasan akarok élni, azt' három karajt pusztitanék egy nap, az, úgye, hat fillér. Hat fillérgyével meg egy nap hijján három hétre vóna elegendő nekem ez a péz...

— Így igen — de azért furcsállotta a lány.

— No lássa. Ha meg éppen hogy csak ehetnék — egy karajt naponta — akkor meg két hónapig szolgálna engem ez a péz. Két hónapig. Addig meg csak akadna valami kereset. Valaminő csak akadna. Egészen bizonyosan. Magának mióta nincs állása? Lehajtotta a fejét.

— Tegnap óta...

— Ténnap óta? — szörnyűködött. —

Ténnap óta? Azt' máris a vízre gondolt? Nemhogy állás után nézett volna?

Kis csend után megint csak faggatni kezdte:

— Senkije sincs? Senkije a kerek világon?

— Senkim nekem — sóhajtotta a lány. — Senkim. Egy árva kanárimadaram, az igaz.

— Magának még egy madara is van? Tán neve is van? Hogy hívják?

— Matyi — suttogta s megint kibugygyant a könny a szeméből.

— Matyi; lám, Matyi — bólogat az öreg, bólogat. — Hát aztán — magot hagyott-e nekije? Arra nem gondút, hogy főfordul a Matyi?

— Már én arról se tebetek — sóhajtotta a lány.

— Dehonnem tehet! Má honne tehetnél Magára vót bízva az a árva pára! Még van valakije, akiér felelős, hogy mehet neki a víznek, he? Mi? Hát nem szerette?

— De nagyon szerettem — sírt fel a lány.

— Éppen azért szerettem, mert senkim se volt. Este, ha hazajöttem az üzletből, kiengedtem a kalickából. Akkor rendesen a vállamra szállt. Pity-pity, úgy tett. Csuda-édes volt! Csudaédes!

— No — mondta kurtán az öreg — ehun a keszkenő. Töröllye meg a szemit, aztán gyerünk.

Ugy tett, ahogy mondták. De valami álomban. Mintha álomban cselekedett volna. Már a kalapot is feltette, karjára vette a köpenyt is s kézbe a táskát, mikor végre megkérdezte:

— S hát maga? Kicsoda maga?

— Én? — nevetett az öreg. — Halász vagyok. Halász. De néha — van az úgy néha — lelkekre halászok. Mint most is.

— És miért cselekszi ezt? — kérdezte, csak, hogy kérjén valamit, ahogy megindultak egymásmellett s egyre följebb hágtak a lépcsőn.

— Parancsba kaptam — mosolygott az öreg. — Régen parancsba kaptam én, hogy ezt cselekedjem.

— Amott a dunai órség — mutatott előre-fele, ahol — jó messze még — lámpavilág imbolygott az éjszakában.

— Aha — mondta a lány. — Értem. Ilyenkor maga biztosan kap valamit.

— Nem azér teszem.

Mentek, mendégéltek. Lassan elfogyott a szó is köztük. Abba az irányba mentek, amerre a víz ment. Sötétkéken sustorgott a mélyben. Most is nézte még néha, de már nem érzett se bánatot, se vágyakozást. Ugy járt vele, mint a régi kedvessel, akiből kiábrándul az ember. Nézte, nézte a vizet és nem érzett semmit.

Csak botorkált a parton, mintha álmában tenné. S most már a víziórség piros lámpása húzta, vonzotta magához, mint a holdkőrost. Odaértek. Az öreg csodálatosan ünnepélyes mozdulattal mutatott az ajtóra.

— Lépjén be. Tessék.

Most kelt fel a hold? Vagy már előbb is süttött? Különös, különös fényköpenybe öltöztette az öreg halászt. A fejét is beglóriáztta. Most ismerősnek tetszett az arca is. Ugyan hol találkozott vele? Hol is látta már? Van néha ilyen megmagyarázhatatlan érzés: neki például képre vagy szoborra kellett gondolnia most. Kábultan esett be az ajtón. A sötétből a világosságba. Odabenn józan villanyfény fogadta. Kérdezték, mit óhajt, noha sejtették, hisz zilált volt kissé, de amúgy nyugodtnak látszott. Lehajtottta a fejét, szégyenlősen s a háta mögé mutatott.

— Majd az öreg — gondolta. — Majd az elmond mindent.

Csudálkozva tekintettek rá. A háta mögött nem állt senki.

— De hiszen... de hiszen... — dadogta — az öreg halász hozott idáig... aki... aki a lelkeket halássza... Ó mondta... Hiszen a kapitány úr is ismeri... Sok lelket hozott már ide... Mondta...

Az egyenruhás úr a fejét rázta.

— Nem ismerek semmiféle halászt. És nem vagyok kapitány, csak fogalmazó.

S szelíden felpeckelte az előtte álló állat, hogy jobban a szemébe nézhessen.

— Ne is törjük most a fejünket azon, hogy hogy is került maga ide, kislány. Az a fő, hogy itt van. Mi a terve most?

— Hazamegyek — rebegte a lány.

Délibáb

FIATALABBNAK AKAR LÁTSZANI?

Fontos
felfedezés
**BŐRÁPOLÁS
CÉLJAIRA**

**50 ÉVES
ASSZONY
SOKKAL
IFJABBNAK
LÁTSZIK**

A bőrsejtek újában gyártott értékes kivonata olyan elemeket tartalmaz, mint a fiatal és egészséges leányok bőre. Egy, az egész világ szakköreiben ismert orvostanár vonta ki ezt az anyagot fiatal állatok bő-

**Kísérle-
tezzék!**

réből. E kivonat Bioceol néven a rózsaszínű bőrtápláló Tokalon krémben kerül forgalomba. Használja minden este lefekvés előtt. Álma idején felszívódnak bőrébe e krém értékes elemei. Reggel megállapíthatja, vajjon tisztább, üdőbb, bárszonyosabb-e a bőre. Nappal használjon fehér, nem zsíros Tokalon krémet. Ezzel az egyszerű kezeléssel gyakran évekkal fiatalabb látszatot kelthet és így majd gyönyörű archbört sok fiatal leány irigyelheti. Visszakapja pénzét, ha az utasításszerű használat nem hozná meg a joggal várható eredményt.

— Ne értesítsük a hozzátartozóit?

Hevesen rázta a fejét.

— Vagy nincs senkije?

— De igen. A Matyi.

Az már nem tartozott a hivatalos emberekre, hogy a Matyi nem afféle lelkes állat, ahogy ők hiszik, csak egy árva kis kanári-madár.

Erdekes

RÖGTÖNZÉSEK

„Mindnyájunkkal történhetik baleset“ — mondja a régi közmondás és igaza van. Különösképpen vonatkozik ez a színészre, aki estéről-estére ki van téve előre nem látható baleseteknek. Legtöbbször azonban a színész talpraesettségen és született intelligenciáján mulik, hogyan tudja kivágni magát a kényelmetlenségből, néha a fenyegető botrányból is. Megkérdeztünk néhány ismert színészt és színésznőt, mondjanak el olyan eseteket, mikor valóban lélekjelenlétüknek, szaknyelven szólva „rögtönzésüknek“ köszönhetik, hogy megmenekültek a közönség gúnyolódása elől. Mert a közönség amennyire szereti a színházat és rajong a színészért, ép olyan könnyen tud fordítani az érzésein s a leghalványabb hiba is humorrá tágu a szeme előtt.

Hat művész beszéli el pályájának egy-egy rögtönzését. Hallgassuk meg őket:

BULLA ELMA

— Életem legkínosabb rögtönzése táncosnő koromhoz fűződik. Bécsben történt. Igen fontos táncstét rendeztem az egyik előkelő magánzínházban, amelynek első száma egy lassú-ütemű sejtelmes görög tánc volt. Azt hiszem ez volt a címe: A görög szűz imája. Véletlenül éppen azon az estén új zongoristám volt, aki összekeverte a számok kótáit. Felment a függöny és én ott álltam lenge görög fátylakban, görög háttérben, a zongorista pedig a következő pereben egy vad lengyel mazurkába csapott bele, ami tulajdonképpen nem is volt a mű-

sorban. Egy pillanat alatt átláttam a helyzetet és már táncoltam is. Lengyel csárdásra sejtelmes görög táncot lejtettem, de úgy, hogy a ritmus mindenképpen kijöjjön. Sikerült. A közönség azt hitte, hogy valami újszerű dologról van szó és olyan csendben figyelte a produkciót, mint a sír. Életemben nem arattam akkora sikert, mint ott, azzal az egy táncsal.

34

AJTAY ANDOR

— Szegeden játszottam a *Cyranóban*. Táray alakította *Cyranol*, én pedig Castell *Jalouxot*, a kapitányt. A harctéri színen volt egy jelenetem *Roxaneval*, amely így szólt:

Kapitány: És most nyissa szét zsebkezdőt tartó kis kezét.

Roxane: Minek az?

Kapitány: Nincs zászlónk, de lesz! (Átveszi.)

Roxane: Zászlónak kicsi lesz...

Mikor ehhez a párbeszédhez értünk, egyszerre odasúgta *Pártos Klári* a partnerem: „Nincs zsebkendőm”.

Megdermedt bennem a vér, amikor hirtelen megpillantottam, hogy a kezén szép fehér szarvasbörkesztyű van. Azonnal rögtönöztem:

— És most nyissa szét kesztyűt tartó kis kezét — szólottam és a többi már ment magától. Zsebkendő helyett tehát kesztyűt mondtam és ami a legérdekesebb, a sügön kívül senkisémet vette észre a csalást.

SZÖRÉNYI ÉVA

— A *Kaméliás* hölgyben vendégszereltem vidéken. Van egy jelenet a darabban, mikor az ékszereket értékesítő ügynököt várom s helyette *Armand* apja toppan elém. A jelenet előtt be kell jönnie a szobalánynak és a következőket mondani: „*Asszonyom, egy úr óhajt beszélni önnel*”. Mire én: „*Vezesse be*”. Ekkor lép be az apa.

Elkövetkezett a jelenet és a szobalány nem jött. Vártam, de

Déliabál

a szünet kezdett lassan kfnossá válni. Mit csináljak? Kinyitottam az ajtót és kikiáltottam a szobalány nevét. Gondoltam erre csak beküldik. Hiába, a nő nem jött. Ekkor újra az ajtóhoz léptem, kitártam, majd hátra tántorodtam és ezt kiáltottam: „Ah, ön az?”

Partnerem megértette a dolgot, mert azonnal belépett és most már zavartalanul ment minden. Hanem akár hiszi, akár nem, még a hátam is nedves volt az izzalomtól.

TIMÁR JÓZSEF

Az egyik műsoros estén egy francia egyfelvonásost játszottunk. Egy szerelmi lázban őrgjngő grófort alakítottam, akinek az

első részben drámai jelenete van. Az ajtóra mered és földöntúli hangon azt mondja: „O, már mozog... már nyílik... Most... most...” Ekkor lép be a hölgy, mire vad kacajjal azt kiáltja: „Ön az?”

Szabályszerűen elmondtam a szöveget, az ajtó azonban csak nem akart nyílni. Elordítottam az „ön az?” is, ám nem lépett be senki. A közönség heiyenként vihogni kezdett. Mit lehet itt tenni? Hirtelen felállottam és az ajtó felé tántorogtam. Meredten megtorpanam és azt mondtam, miközben a homlokomat tapogattam: „Örült vagyok. Senkiséj jött, hisz ez csak árnyék volt!”

A közönség fellélegzett és ebben a percben belépett a partner.

— Hát mégis?! — sikoltottam magamon kívül és nyugodtan folytattuk a szöveg szerint.

SIMOR ERZSI

— Pécsell történt. Kabaréelőadás volt és nekem egy igen nehéz és hosszú *Ady-verset* kellett elmondanom. Szégyen ide, szégyen oda, belesültem. Éreztem, hogy ebből botrány lesz, hirtelen elkezdtem tehát beszélni mindenfélét, ami eszembe jutott. Hogy milyen kínos és menyinyire szégyeltem, hogy nem tudom a folytatását, annyival is inkább, mivel szegény édesanyám is itt ül a néző-

Délibáb

téren és most szeretne elsüllyedni. Aztán rátértem a műsorra, kfiguráztam a partnereimet, beszéltem a közönségről. Egyre jobban belejöttem és a végén úgy sziporkáztam, hogy a publikum az oldalát fogta. Mikor már semmitem jutott az eszembe, szépen meghajtottam magam és kivonultam. Háromszor hívtak vissza a függöny elé. Mindenki azt hitte, hogy előre beállított számról van szó és fogalmuk sem volt róla, hogy az említett Adyvers folytatása máig sem jutott az eszembe.

SZILASSY LÁSZLÓ

— Kallós József társulatánál működtem akkoriban, mint „segédszínész és mindenes”. *Kisújszállás*on állomásoztunk. Nagy sikere volt ott egy érzelmes német romantikus darabnak, amelynek második felvonásában a szerelmes hölgy a férfi lakására jön és ott mindenféle buta kívánsággal zaklatja. Például azt mondja: „Hozzon nekem valami déligyümölcsöt!”

Volt is erre a célra a társulatnak kasírozott banánja, narancsa. Én az inast „alakítottam”, akinek a kívánt gyümölcsöt be kell hoznia. Az említett esetben azonban elhatározták a színészek, hogy megtréfálnak. Déligyümölcs helyett három jó piros paraszthalmát tettek a tálcára s mikor átnyújtottam, a hölgy a kezébe vette és rámfördött:

— Ez déligyümölcs?

Láttam, hogy a többiek mind a színpfalak mögött állnak és kíváncsi kárörvendézzel várják, hogy mit felelek.

— Igenis, asszonyom — válaszoltam nyugodtan.

— Hogy, hogy?

— *Délről maradt* — szóltam merev arccal és nyugodtan kísétáltam.

Elképzelhetik, micsoda viharos jókedv támadt a nézőtéren erre a két kis szóra.

Jódag lélekjelenlét és sok humor kell tehát a rögtönzéshez és amint látjuk, nem mindig találja el a színész a kellő hangot. Eláruljuk a titkot: *Ha a színész rosszat álmodik, mindig azt álmódja, hogy nem jött be a partnere, vagy elaludt a sügő és pillanatok alatt rögtönöznie kell.*

T. A.

Szeretném megjavítani. Ha fáj is, sőt ha nagyon fáj is, sokkal jobbnak látnám, ha lemondana. 43 éves korában még az asszonyt sem lehet megjavítani, hát még a férfit. Ha lemond róla, csak egy ideig fáj, de ha hozzá megy, elrontja az egész hátralévő életét. Kétszer elvált, iszik, önző, folytonos nőügyei vannak... Nem gondolja, hogy ez túlságosan sok és hogy mindezzel egy asszony még akkor sem bír megbirkózni, ha nagyon szeret? Vigyázzon, nincs sok hátra az asszony életéből, de sok van még hátra az emberéből. Érdemes azért a kevés asszonyi életért a kevés emberi életet feláldozni?

Tanácsalan. Minden foglalkozásból meg lehet élni, ha jól csinálják, így a kozmetikából is. Ha szorgalmasan tanul és elsajátítja a szakma minden tudományát, bizonyosan el fog tudni helyezkedni. A kérdést különben a szüleivel együtt döntse el.

Árva. Színházhoz, filmhez csak úgy kerülhetne be rajzolónak, tervezőnek, ha itt élne Pesten. Mert ezek a pályák a nem mindennapi tehetségen kívül az első időben rengeteg utánjárást is követelnek. De nem próbálhatná meg ugyanezt Nagyváradon? Ott is van színház, ott is észreveszik, ha igazán tehetséges. És talán, mert ott kevesebben is vannak, könnyebben is sikerülne a dolog. Kezdje talán azzal, hogy egy darab egyik felvonásához fessön díszletet, tervezzon néhány ruhát és vigye el a színházhoz.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, mert anélkül nevüket vagy városuk nevét, esetleg mind a kettőt használom jeligének. Magánlevelet nem írok. Az „Asszonyok postájá”-t kéthetenként közöljük.

Lila akácok. A kért cím: 11. Batthyány uca 6.

Tetszem neki vagy sem? Ha egy férfi zavarba jön egy lány előtt, az bizony azt mutatja, hogy tetszik neki a lány. Hogy maga mit csináljon, járjon-e arrafelé, amerre ő jár és akarja-e a találkozásokat? Járjon arra, de ne többször, és ne akarja nagyon a találkozásokat sem. Mert a férfinek jobban tetszik az a lány, aki után neki kell fáradoznia és aki nem erőlteti meg magát túlságosan miatta. Ha találkoznak, legyen kedves, okos, de nem több.

Tizennyolc éves. Szeplőket, ha már előjöttek, semmivel sem lehet eltüntetni. Ellenben napozzon sokat, hogy bőre jól lebaranjuljon és akkor nem látszik a szeplő.

Marianna. Ha a férfi már férje volna a lánynak, azt mondanám: álljon félre az útból és bármily fájdalmas is, felejtse el vagy igyekezzék elfelejteni. Így azonban azt mondom: küzdjön érte, mert joga van a boldogsághoz. Annál is inkább, mert a férfi azzal a másikkal úgy sem lesz boldog. És a boldogtalanság tudatával nem szabad belemenni a házasságba. Ha, amint írja, a férfit a lányhoz a kapott anyagiak miatti felelősség köti, inkább fizesse vissza azt, mintsem, hogy az egész életével fizessen érte. Ne vegye rossz néven, de magánlevelet rengeteg munkám miatt nem írhatok. Itt minden kérdésre készséggel megadom a választ és ha kell, úgy adom meg, hogy a címzetten kívül senki ne érthesse, de külön levelezésre nincs időm.

Imádkozó magyar anya. Ne törődjön az „azt mondják”-kal, hiszen az emberek olyan sokat mondanak, hogyha mindennel törődniék, nem lehetne kibírni az életet. Ha a legfőbb bíró, a lelkiismerete nyugodt, a többi nem számít. Fiával beszéljen őszintén és mondja meg neki, hogy ezt a cserét az ő érdekében, az ő jövőjéért teszi. Remélem megérti és hálás lesz érte. A kislányt csak

türelemmel lehet a hazudozásról leszoktatni. Figyelje állandóan és minden hazugságnál piritson rá. Ha látja, hogy minden hazugságára rájönnek és megpirongatják érte — ha csak nincs a véreből — le fog szokni róla.

K. Zs. Ha van bátorsága szembenézni az egyedülléttel, váljon el. Ha nincs, maradjon ott és élje azt az életet, amit olyan nagyon sok asszony él. Várja, hogy... hátha... Hátha egyszer csak megújja a kétféle életet, egyszer csak belefárad, egyszer csak jön egy betegség, ami visszahozza, ami megérteti vele, hogy az otthon, a feleség és a gyerek mindenél több. Még a fellobbanásnál is. Nagy türelem, még nagyobb szerelem és szeretet kell ehhez a férj iránt, néha meghozza a gyümölcsét. Leveleiből azt látom, hogy maradni szeretne. Maradjon hát... De ne tegyen semmit, ne beszéljen a férjével és legfőként ne az asszonnyal. Várjon... Nem lehetetlen, hogy az idő magának dolgozik.

Mimóza. Ne filmrendezőhöz menjen, hanem vállalkozóhoz. A rendezők ugyanis csak rendezik a darabokat, de nem vásárolnak témát. Azt a vállalkozók teszik. A telefonkönyvben talál címeteket. Arra vigyázzon, hogy a téma több példányban is meglegyen, mert a kéziratok nem egyszer elvesznek.

Sz. Erzsébet. Igaza van, ez tragédia. Sajnos, segíteni sem lehet rajta, mert természeti adottság. Ismerem ezt a dolgot, mert van egy asszonyismerősöm, aki feleség is és anya is ugyanezekkel az adottságokkal. De maga azért ne menjen férjhez, mert leveleiből annyi tiltakozás kiált, hogyha mégis megteszi, okvetlen szerencsétlen lesz... Ha barátnője férjhez megy, ne maradjanak társasviszonyban, mert baj lehet belőle.

Óvónő. A kért cím: Vilma királynő út 11/a. Legjobb, ha személyesen megy el és mindent megbeszél.

Itt a fürdőszezon, ez meglátszik a ruhákon is. Még az estélyi öltözetek is strand-jellegűek néha. Napozóruhának is megfelelne egy nagy estélyi, amelynek lehelletvékony szoknyáját szépen röpti a szél a garden-partykon.

Sziriusz mester közvetve a divatba is beleszól. Szerinte gyakoriak lesznek az idén a „rossz idő esetén fedett helyiségben” megtartott garden-partyk, de azért lefrünk néhány szép toalettet — jó idő esetére is.

A szép, fiatal arisztokrataasszony, aki az utóbbi időben visszavonultan élt, délelőttönként most gyakran látható az egyik belvárosi szalónban. Balatoni vilájába sok kerti ruhát, kis emprimé-vászon szaladó-ruhákat és sportkosztümöket csináltat.

Most készült el a fehér nadrágból és mályvaszínű felsőrészből álló kerékpár-ruhája, szabás alatt van az amerikai rajz szerint készülő érdekes nyári golfruha, amelynek hosszú, zipzáras nadrágja, ha elől-hátul felhúzzák a zárat, úgy fest, mint a régimódi képek asszonyainak hosszú, szűk, csak alul bő szoknyája.

A vászonemprimé idén a sztár. Még estélyi ruhák is készülnek belőle. A legújabb minta: nagy fakanalak, egymáson keresztül-kasul rakva, nyelükön rózsaszínű és világoskék szalagesokrokkal. Selymemprimében nagy divat a számtanminta: az egyszeregy különféle színben szerepel a ruhákon. S

Délihát

Szolid szabású garden-party-ruha

mivel köztudomás szerint a hölgyek gyengéje a számtan: minden nő megveszi.

Nagyon szép nyári nagyestélyit láttunk hófehér madeirából. Fekete bársonyszalag szegte cakkokban a vállpántnélküli, hát nélküli felsőrészt, a dekoltázst a szalagba fűzött drót tartotta. A szoknya óriásméretű volt, alján szintén cakkos fekete bársonyszegéllyel. Ez a toalett mentes volt minden sablontól: a derekán nem lógott a megszokott bársonyszalag, hanem vörös, felfújt gumirákocskákból készült övvel zárult.

FILLÉREKBŐL

kell kiállítanunk a nyári ruhákat. Az anyagok olcsók, sőt minél divatosabbak, annál olcsóbbak. A kartont püdesztálra helyezték: nemcsak zsebünk, hanem jóérzésünk is megkívánja, hogy egyszerűen öltözködjünk. Reggeltől estig tudjuk változtatni kartonruháinkat. Ebből az anyagból készül a kerti pizsama, a napozókalap, a strandcipő, a gumival ráncolt karton fürdőruha, ez a hőség délelőtti és délutáni ruhája is és felteszi a koronát Karton-királynő fejére a díszesnek ható nagystélyi, amellyel megoldották az „egyszerű és egyszerű” problémát.

Trónkövetelőként lép fel az előbb említett vetélytársnőjével szemben a vászon-emprimé, amely főleg tartósságával és jól moshatóságával vívta ki az elismerést. Legegyszerűbb fazonban készülnek ezek a kis ruhák, de azért látunk néhány érdekes gombot rajtuk. Főleg a kellékgombok divatosak. Festett csontból készülnek kis kalapok, cipők, övkarikák, kesztyűk, az ötletességnek kifogyhatatlan tárházából kerülnek elő a legfantasztikusabb anyagdíszek, mint spárgagombolyagok, kéményseprőpapucskok és kefék, miniatűr téglák és egyebek.

Az estélyi ruhák gyakran magyaros szabással készülnek s ha a hagyományos magyaros dísz el is marad róluk, a nagy patyolat-ingvállak, tarka karton-kantárok alól kikandikáló ráncolt, sőt „slingelt” ingek mégis csak arra vallanak, hogy a magyaros ruhák divatjának akciója az egész divatfronton érezteti hatását. Csináltassunk még, ameddig lehet, szép, hosszú estélyi ruhákat, mert ez a változat — mint hírlik —

1. Kékmintás kartonruha, nagy zsebekkel és piros gombokkal

2. Fehér délelőtti ruha emprimékabátkával és zsebekkel

3. Karton garden-partyruha organdibluzzal. A kantáros, húzott szoknyán vágott zsebek vannak, húzott organdifodorral

jövőre befejezi karrierjét. A párizsi és amerikai nagy szalónokban elkészültek a téli estélyi ruhák modelljei. A kiszivárgott hírek szerint ezek már térdigérőek lesznek. Indokolás: nincs benzin, tehát autó nélkül este is sokkal könnyebb közlekedni a rövid ruhában. Ime: a háború befolyása a divatra.

LÉGY ELEGÁNS A FÖVÉNYEN

A különböző kötelezően elhangzott divatparancsok mellé ki kellene még szigorúan adni: légy elegáns a fővényen. Vagyis: Ne hagyd el magad a napon s bármennyire is átadod magad a természet erőmeinek, igyekezz, hogy ez ne történjék az esztétika teljes

1. Fehér, piros és kék színösszeállításból készült strandruha — ugye-e kedves? A köpeny piros mintás karton, fehérrel béleelve

2. Fehér karton-short nagy zsebekkel és keskeny piros kartonszalag-díszítéssel

3. Kékpettyes húzott derékrész és piros öv színesíti ezt a fehér shortot

mellőzésével. Még világosabban: ha keszeg vagy s kiállnak lapockáid, nem okvetlenül kell deréig kivágott ruhában úsznod és sétálnod. Ha molett vagy, ne igyekezz egészségtelen trikóalatti fűzőkbe préselni idomaidat, hanem gumizott trikót végy és csináltass hozzá hosszú köpenyt. Ha túlzottan erős a felsőlábszárad: ne járj shortban, csak hosszú nadrágban, így előnyösebb.

Tengerparton sem lehet látni több fehéret, mint idén a Dunaparton. A fiatalos short, amelynek új magyar neve „bokorugró nadrág”, változatlanul tartja magát. Felsőrésznek az idén nem csupán síma, angolos szabást viselnek, hanem bőven ráncoltat, piéset is, a ruhadivatnak megfelelően. Érdekes modellt láttunk, ahol a felsőrészen elhelyezett piék közül mindegyik másszínű. Próbálkozt az egyik szalon „á la mama kedvence” felírásokkal a strandruhák elején. Jóska, Pista, Sanyi és még néhány strandideál neve volt behémezve az anyagba, ez a modell még megvan, jelentkező nem akadt rá. Ugylátszik, hölgyeink nem akarnak egész nyáron szárított fejtűt és varrni, lévén a strand-Pisták személye és neve a nyári melegben igen változó.

Ujdonság a török bugyogó, amelyet mindenféle tarka-barka színű anyagból készítenek. Persze, nem bokáig ér, hanem mostani hivatásának megfelelően jóval térden felül már átengedi a lábat a napnak. A zsebek a strandruhákról sem maradnak le, ha rendes helyükre különböző redők és egyebek miatt nem férnek el, úgy a vállon viselik őket, nagy betűzött színes zsebkendővel, amely szűkség esetén — fejkendő is.

PÉTER BOSSZUJA

Írta: MADOS GYÖRGY

A hajnal már közeledett s mi bizony már este óta üldögéltünk Péter barátommal egy budai kávéházban. A villanykörteket már leoltották, csak a mi asztalunk felett sápadozott egy lámpa, kissé unottan a vastag füstben. A pincér, mikor az ötödik üveg bort kértük tőle, nagyot ásított, de a gondok, aki egyedül maradt vissza a bandából, a szomszéd asztaltól friss mosollyal pislantott ránk s a húrokat mingyárt meg is pengette.

— A Solveig dalát — morogta Péter, aztán hátradőlt a plüssdiványon, lehúnyta a szemét s arcán valami fájdalmas, fanyar mosoly terült el. Én ránéztem, de nem szóltam hozzá, mert éreztem, hogy tépelődik s bár este óta beszélgettünk az ő tragédiájáról, mégis sejtettem, hogy még nem mondott el mindent. Sőt, szinte tudtam, hogy az izgatón érdekes dolgok csak ezután következnek. Megkérdeztem tőle:

— Én, pajtás, csak azt nem értem, hogy ha ti azzal a nővel annyira szerettétek egymást, sőt amint mondtok, még most is szerettek, akkor miért szakítottatok örökre.

Péter szájához emelte poharát, fenékiig kiitta s aztán erőltetetten kacagott:

— Miért, miért, drága jó komám? Hidd el nekem, megvan annak az oka. Nem szimpla ügy, nagy dolog fog most történni

velem, de bármi történjék is, a mi szerelmünk tovább fog élni, esetleg gyűlölet formájában. Mert én... én ezt a drága démont... ezt a ragyogó fantómot...

Álmélkodva néztem a vállas, szépszáj alakjára, amint hirtelen összeroskadva közelebb húzódott hozzám. Arra gondoltam, hogy vajjon öt évi csavargás után milyen viharok sodorhatták a nagyvilágból ide mellém ezt a különös embert s vajjon milyen nagyszerű érzések kísérhetnek még most is a lelkében. Ránéztem s láttam, amint tekintete tűnődve vetődik ki a kávéház megvilágosodó ablakán:

— Mira... Mira... — sóhajtott fel ezt a nevet olyan mélyről, hogy szinte maga is megriadt attól a szakadéktól, ahonnan felgyötrődött belőle végre ez a hang.

Halkan kérdeztem:

— Hát olyan nagyon szeretted? Olyan nagyon?

— Imádtam és imádom — válaszolta Péter.

— Na és akkor miért szakítottatok? Miért? Tán megcsalt?

— Igen.

— Nem értem. Téged szeretted, csak téged és mégis megcsalt? Na és kivel?

— Mindenkivel.

— Hiszen akkor...

— Tévedsz — rázta meg Péter tagadólag a fejét, — tévedsz, mert ő angyal volt, sőt több annál, szent volt. Az ártatlanság Madonnája.

Megdöbbenve néztem rá, tekintetem beleakadt az ő tekintetébe s egymással farkasszemet nézve, percekig némán viaskodtunk a szóba nem formált gondolataink felett.

— Péter... miket beszélsz? — szólaltam meg ijedten. — Hát örült vagy?

Elbiggyesztette a száját, arca hol elborult, hol meg mosolygott s a keserű meggyőződésnek valami acélos remegése árnyékolta a hangját, amikor beszélni kezdett:

— Igen, örült vagyok, az vagyok, ha annak lehet nevezni azt, aki a nőn nem osztozik, aki a felgyújtott szívű férfi vad dühével fél még attól is, hogy estéről-estére ezer és ezer vágódó pillantás szennyezze be annak a nőnek a napsugaras alakját, aki az én álmaim királynője.

Közelebb hajoltam hozzá s amint pillanatokig most hallgattunk, éreztem, hogy a szavainak és gondolatainak mámoros remegésében egy nagy szerelem lángjai lobognak.

— Nem értem — mondtam halkan, — hát ki az a nő?

— Ah — sóhajtott a gyötrődve, — ki az a nő, ki az a nő? Ne így kérdezd, hanem úgy, hogy mi az a nő?

— Beszélj na, hát mi az a nő?

A fogkiis zimeit élénkíti és erősíti

a radioaktív

Doromad

fogkrém

Délibáb

— Kitalálhattad volna már az előbbi kijelentésemből. Színésznő, vagyis inkább táncosnő.

Rálobbant a szemem:

— Csak tán nem a világhírű Fenyővári Míra?

Péter szeme villámokat szórt a fájdalmas indulattól:

— De igen. Ő.

Hát nincs igazad — csaptam le rá sebtiben, — nincs igazad, mert a táncosnő a művészetén át mindenké, amíg a színpadon van. Amit ő művel a színpadon, az csak tánc, az csak felsőbbrendű játék, a közönség lelkesedése pedig csupán pár órai illúzió, kedves mámor, izzó aranyfüst, semmi több. Ha csak ennyi alapja van a féltékenységednek, akkor biz' az oktalan dolog.

Péter erőlesen rámkapta a tekintetét:

— De igazam van! Mert én láttam, értd meg, százszor láttam, dühösen és őrjöngve figyeltem, hogy, amikor megjelenik a színpadon, abban a pillanatban rávetik magukat a férfiszemek, mohó tekintetükkel magukhoz ölelik, fogva tartják és ő... ő... visszamosolyog, belemosolyog az arcukba, a szemükbe, behull a karjukba, igen, így van, ez az igazság, mert hazugság az, hogy csak a hódoló tapsot köszöni meg a mosolyával, hazugság, mert ő sem tudja függetleníteni magát a férfiszemek rálobogó tüzeitől. Nem hiszek én a dajkamesékben, hogy így művészet, úgy művészet, igenis ez egy álcázott szerelmi játék, az, én tudom, hogy az — ismételtette fojtott, rekedt hangon és a mellkasa vadul hullámozott a feltörő indulattól.

Megfogtam a kezét és nyugodt hangon mondtam:

— Képzeld ez, cimborám, még pedig dühös képzeld, a féltékeny ember fantazmagóriája. Hát hiszen te azt mondtad, hogy bizonyos vagy afelől, hogy csak téged szeret, téged és senki más.

— Ugy van! — vágta rá kivörösödött arccal — engem szeret, de a színpadot is imádja. A színpad pedig megosztja őt köztem és a mohó férfiszemek közt. A színpad közöttünk áll és kínálgatja őt mindenkinek. Tűnődve néztem rá:

— Hát ha így képzeld, akkor ez a szerelem, ez a nő megoldhatatlan drámai probléma a te számodra.

Felhajtott egy pohár bort, rágyujtott, aztán kiegyenesedve, nyílt arccal, de keserű és mosolyával rámvetette a tekintetét:

— Nem megoldhatatlan! — jelentette ki kemény hangon — én már meg is oldottam — s ezzel előkapott kabátja belső zsebéből egy eljegyzési kártyát s elélem dobta az asztalra. — Olvasd el, olvasd, na. Holnap lesz az eljegyzésem.

— Hát szóval mégis... — kaptam a szón is és a kártya után is.

— Igen, igen. Holnap tartom az eljegyzésemet Margittal, Füredi Margittal.

Rácsodálkoztam:

Déliabál

A munkás élet

zavartalan, ha nem bántja
fejfájás, rossz közérzet.
Ellenszerük a Pyramidon

Pyramidon
TABLETTA

— Margittal? Hát nem velem, nem Mirával? Nem ő velem, akit szeretsz s aki imád téged?

— Nem!

— Ostoba bosszú — szaladt ki a számon, — vak gyilkos, amely megöli téged is, Mirát is, de megöli a harmadikat is.

— Tudom, de hát ilyen a szerelem! — mondta Péter csaknem kiáltva s olyan dacos, riasztó keserűség volt a hangjában, hogy megborzongtam tőle.

— Na és mondd, ki az a Margit, a Füredi Margit?

Péter arcán furcsa mosoly cikázott át: — Margit? Egy kékszemű kis varrónő az Expressz-szalónból.

**Női fájdalmak,
fej és foga-fájás
ellen**

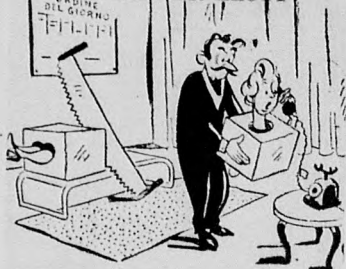
NEOKRATIN

*fájdalom
csillapító*

PATENTÁBAN P. 150. 60 ÉS 24 PILL.

DÉLIBÁB HUMORA

PREMIER ELŐTT

— Halló! Drágám, ma nem tudok veled a szabónőhöz elmenni, mert holnap van premierünk a cirkuszban s ma egész nap próbáljuk a számunkat. (Illustrazione).

— Nincs semmi bajuk ezeknek, kérem, csak szórakoznak, míg a hölgy a fülkében telefonál. (Punch)

Halál a színpadon

— Jó volt az új primadonna tegnap este a haldoklasi jelenetben?

— Meghiszem, öregem. A nézőtérén ott ült annak a társaságnak a vezérigazgatója, ahol a színésznőnek öltövezet pengős életbiztosítási kötvénye van. Az öregúr elájult rémületében.

Jó barátok

— Nagyon kíváncsi vagyok, drágám, hogy szeretni fog-e a férjem akkor is, ha megöregszem?

— Ó, ezt nemsokára megfogod tudni.

Fogas kérdés

— Mondd meg fiaeskám szépen, hogy milyen fogak jönnek az embernél legutoljára.

— A műfogak, tanító úr, kérem.

KÖRBE-KÖRBE

Figyelmes férj

Az új fogoly az igazgatóhoz:

— Igazgató úr, kérem, nem volna erről a fogházzról valami képestevelezőlapjuk?

— Hát az meg minek?

— Szerelném a feleségemmel tudatni, hogy ne aggódjon, szerencsésen megérkeztem.

Megértő lélek

— Az anyósom reggel a nyolcórás vonattal el akar utazni. Ugy igyekezzen vele, nehogy lekésse a vonatot.

Sofőr: Legyen nyugodt, nagyságos úr. Ugy fogok vele iparkodni az állomás felé, mintha a saját anyósom lenne.

Ünnepeljünk

— Hol van a kedves férje?

— Az új fogház felszentelési ünnepségén.

— Hogyan. Ő is dolgozott az építkezésnél?

— Dehogy. Három havi fogházat kapott.

ANTIALKOHOLISTA

— Ne jöjjön hozzám ilyen közel, mert rettenetes, hogy milyen erős rumszaga van. (Ric et Rac).

Szerkesztői üzenetek

Elnémult barangok. Nagy István színművész, Kolozsvár, Nemzeti Színház. Harminchat. Római katolikus. — **Seherezáde**, Kolozsvár, Színház, 1913. — **Fehér szekfü**, Izraelita, Harminnégy. Nőlen. Gyermeke nincsen. — **Körösy Mária**, Nős, Gyermeke nincsen. R. kat. Huszonnyolc. Kolozsvár, Nemzeti Színház. — **Május 19**, Hollywood, Tizenhat Avenue 9. — **Érdeklődő**, Lawrence Olivér 35, Joan Fontaine 27. Új filmjük a közeljövőben érkezik. — **Cirkva Ilonka**, Nem ő hegedült. A hangot később vették fel. — **Teli munkakedvvel**, Négy középiskola elvégzése után az Országos Színművészeti Akadémia (Rákóczi-út) felvételi vizsgáján jelentkezhetik. Minden év szeptember elején tartják. Felvételi követelmények a kiadott nyomtatott hirdetményben olvashatók. Megkap-

ható az Akadémián. — **T. K., Kaposvár**, Nem használhatjuk. Tuláságosan helyi jelentőségű. — **Ungvár**, Szelezky Zita fellebbezett az ítélet ellen. A most készülő filmjeit befejezheti. — **Tornatanár**, Nem jök a verséi. A verselése nagyon primitív. — **N. Katalin**, Irjon csak nyugodtan Dayka Margitnak. Levelében hivatkozzék erre az üzenetünkre és akkor küld majd képet is magának. — **Kondor**, Filmforgatókönyv továbbítással nem foglalkozunk. — **Múzsá**, Kaas Ivor u. 9. Elvált. A „Halalos tavasz”-ban. — **F. K.** Jávor maga írta a felolvasásait. Írt szindarabot is, most pedig egy filmforgatókönyve készül. — **Júlia**, 1. Nem. 2. Ráskay Lea u. 78. 3. Minden esetben. 4. Nős. 5. Még nem lehet egész biztosan tudni.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos. Szerkesztő: Dülöky János. Felelős kiadó: Paizs Géza
Kiadótulajdonos: Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R-t, Budapest, VII. Dohány uca 12

KERESZTREJTVÉNY

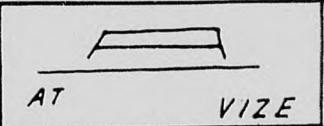
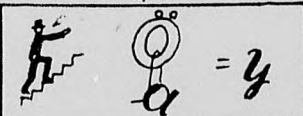

Vízszintes sorok: 1. Tasnádi F. M. legújabb magyar filmje. 12. Tánchelység. 13. A konferálás így kezdődik, . . . hölgyeim. 14. Az opera építője. 16. Ez van — angolul. 17. Mássalhangzó kiejtve. 18. Angol sziget régi várossze (betű felesleg). 19. . . . jai faló. 20. Sáray Róbert. 21. Ritka férfinév. 22. . . . Mózes, híres frónk. 23. Nadrág h-val, betűi keverve. 25. U. A. 26. Amerikai detektívregényíró. 28. Amerikai filmgyár. 31. Vagy — angolul. 33. A diktátorok. 38. Természetesen. 39. Mocsár — latinul. 40. Nyíró József . . . író. 42. Angol grammatika kikötő közepén c-vel. 44. A Balaton jege télen.

Függőleges sorok. 1. Jávör és Tolnay régebbi filmje. 2. I. József rendelete. 3. Való — angolul (fon). 4. Ilyen eső is van. 5. Híres angol kikötő. 6. Zérus. 7. Francia film alkotó-eleme: . . . ika. 8. Ritka női név. 9. Erő dativusa — latinul. 10. Hitegettet (betűhiány). 11. Tűzoltókoesi ilyen is van. 15. A „Sárga csikó” c. film sztárja. 22. Francia afrikai grammat g-vel. 24. Merész betűi keverve. 27. A víz-

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	↘
12						13						
14						15				16		
17			18							19		
20			21						22			
23		24		25			26	27				
		28	29			30	31				32	
33	34						35			36	37	
38						39						
40				41				42				43
								44				

szintes egy filmjének írója. 29. Attila. 30. A nemzeti színház művésznője. 32. Személyes névmas többese. 34. Izrael első királya, vissza. 35. A. A. 36. Háziállat. 37. Ima vége. 41. Ördögh Mihály. 43. Idegen tagadósó.

BETŰREJTVÉNYEK

1	2	3
$\frac{SZ}{i} = 5 \sqrt{}$		$AAA \frac{l}{a} = y$
4	5	6
	$\frac{ÖL ÖL ÖL ÖL ÖL}{OL OL OL OL OL OL}$	

A mult számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

NOTREDAMEITOR
 ÁRGIRUS MORGÓ
 PÓ VÓLEGÉNY N
 OSZI ARAT NEY
 LZ ERKEL RO Ó
 Y UR OGOT OIR
 AKTA DECI KR
 CIDBIKA O ÁP
 SA TEK ERCSI
 ODAÁT VÉDELMI
 KOKTÜZÉBEN ÜR

A 24. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Pénz az uccán. 2. Holdas rónaság. 3. Hálátlan ember. 4. Bokasüllyedés. 5. Háromkirályok ünnepe. 6. Felperes — alperes.

A rejtvénymegfejtők figyelmébe

Az Országos Magyar Sajtókamara, hogy a rendkívüli nehézségeket enyhítse, melyek a lapkiadásra a háborús viszonyok folytán hárulnak, kénytelen volt egyes megtakarítási intézkedéseket hozni, amelyek minden lapkiadóra nézve egyaránt kötelezőek. Így, többek között **megtiltotta, hogy a lapok bármiféle rejtvényfejtési jutalmat adhassanak olvasóiknak.** A jövőben tehát rejtvényfejtőink jutalma egyedül az a kellemes időtöltés, gond-űző szórakozás lesz, amelyet tartalmas rejtvényeink mindenki számára egyformán nyújtanak.

RÉGI VÁGYA TELJESÜLT,

amikor meglátta először a legkitünőbb magyar klasszikusok műveit, szép piros kötésben, gazdag tartalommal

24 FILLÉRES ÁRBAN

újságárustójánál. A Magyar Népművelők Társasága szerezte meg önnek ezt az örömet: minden két héten új kötet jelenik meg az Olcsó Magyar Klasszikusok sorozatában. Könyvtárának gazdagodása, felnőttek felüdülés. Diákok számára nélkülözhetetlen olvasmány. Pengők helyett 24 fillért fizet egy-egy kötetért. Eddig megjelent:

Petőfi válogatott költeményei (Havas István előszavával), **Arany** válogatott versei (Féja Géza), **Tompa** virágregéi s népregéi (Kerecsényi Dezső), **Csokonai** válogatott versei (Juhász Géza), **Vörösmarty** válogatott munkái (Brisits Frigyes),

Zrinyi Miklós: Szigeti veszedelem (Mészöly Geodeon), **Fazekas Mihály:** Ludas Matyi (Kovács Máté), **Madách:** Az ember tragédiája (Hankiss János előszavával s magyarázataival), **Berzsenyi** költeményei (Hankiss János bevezetőjével), **Katona József:** Bánk bán (Kozocsa Sándor előszavával), **Gvadányi:** Rontó Pál (Kovács Máté előszavával).

Kapható minden újságárusnál s dohánytözsdében, valamint Tolnai Világlapja könyvesboltjában, VII, Dohány ucca 12. Aki postán rendeli meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

Nincsen olyan tárgykör, amelyben kimerítő felvilágosítást ne nyujtana

TOLNAI VILÁGLEXIKONA

A könyvsorozat különösen a mai korban felbecsülhetetlen értékű, mert naponta új, meg új ismeretkörben kell eligazodnia a mindennapi élet emberének. A 20 kötetes hatalmas mű minden egyes sorát a leghivatottabb toll írta, Tolnai Világlexikonát, mely 20 kötetből áll, kötetenkint pompás diszes kötésben 1 pengő 96 fillérért szállítjuk.

Hogyan történik ennek a műnek a szállítása?

A megrendelések Tolnai Világlapja könyvesboltjába, Budapest, VII, Dohány ucca 12 küldendők. Minden hónapban beküldi az 1 pengő 96 fillért és egyúttal megemlíti, hogy a Tolnai Világlexikonából melyik kötet következik. Több kötet is rendelhető egyszerre.

VAN EGY ÜRES FÉLÓRÁJA

s azon tündök: milyen jó lenne most valami szórakoztató, izgalmas s olcsó pénzen vett olvasmány. **Ne habozzon:** vegye meg az

ÉRDEKES REGÉNYEK

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL 10 fillérért kötetait. Minden pénteken új kötet,

64 oldalas olvasmányt, 32 oldalas gyönyörű képesrészt, keresztretjvényt kap s végül színes könyvtárt gyűjt össze. **Családtagjainak is odaadhatja!**

Kiadja a Magyar Népművelők Társasága. Elfizethet negyedévi 1 pengő 20 fillérért Tolnai Világlapja könyvesboltjában: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Egyébként: minden trafik s minden újságárus árulja.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest